

KFA FUARCILIK
Küresel Fuar Acentesi
Global Fair Agency

ABD MAKİNE VE METAL İŞLEME SEKTÖRÜ PAZAR ARAŞTIRMASI RAPORU

MART 2020

İÇİNDEKİLER

TABLO LİSTESİ.....	3
GRAFİK LİSTESİ	3
KISALTMALAR.....	3
YÖNETİCİ ÖZETİ	5
1. MAKİNE VE METAL İŞLEME SEKTÖRÜ	7
1.1. ÜRÜNLERİN TANIMI VE SINIFLANDIRILMASI.....	7
2. DÜNYADA MAKİNE VE METAL İŞLEME SEKTÖRÜ.....	10
2.1. DÜNYADA MAKİNE VE METAL İŞLEME SEKTÖRÜ İHRACATI	12
2.2. DÜNYADA MAKİNE VE METAL İŞLEME SEKTÖRÜ İTHALATI	13
3. TÜRKİYE’DE MAKİNE VE METAL İŞLEME SEKTÖRÜ	14
3.1. TÜRKİYE’NİN MAKİNE VE METAL İŞLEME SEKTÖRÜ İHRACATI	15
3.2. TÜRKİYE’NİN MAKİNE VE METAL İŞLEME SEKTÖRÜ İTHALATI	17
4. ABD’DE MAKİNE VE METAL İŞLEME SEKTÖRÜ	18
4.1. ABD’NİN MAKİNE VE METAL İŞLEME SEKTÖRÜ İHRACATI	19
4.2. ABD’NİN MAKİNE VE METAL İŞLEME SEKTÖRÜ İTHALATI.....	21
5. TÜRKİYE – ABD ARASINDAKİ MAKİNE VE METAL İŞLEME SEKTÖRÜ TİCARETİ.....	22
5.1. TÜRKİYE-ABD MAKİNE VE METAL İŞLEME SEKTÖRÜ İHRACATI	22
5.2. TÜRKİYE- ABD MAKİNE VE METAL İŞLEME SEKTÖRÜ İTHALATI	23
5.3. İKİ ÜLKE ARASINDA İMZALANAN ANLAŞMALAR	24
5.4. DIŞ TİCARET POLİTİKASI.....	24
5.4.1. TÜRKİYE İLE ABD ARASINDAKİ TİCARET ANLAŞMALARI	25
5.4.2. GÜMRÜK UYGULAMALARI	27
5.4.3. VERGİLER.....	27
5.4.4. ÜRÜN STANDARTLARI İLE İLGİLİ UYGULAMALAR.....	28
6. ABD-BURSA İLİ ARASINDAKİ DIŞ TİCARET	29
7. SWOT ANALİZİ	31
8. MAKİNE VE METAL İŞLEME SEKTÖRÜNDEKİ FUARLAR	33
9. YARARLI ADRESLER.....	33
10. KAYNAKÇA.....	35

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: GTİP Numaralarının Sınıflandırılması	7
Tablo 2: Dünyada Makine ve Metal İşleme Sektörünün İmalat Sanayindeki Büyüme Eğilimleri (2010=100) .	11
Tablo 3: Ürün Bazında Dünya Makine ve Metal İşleme Sektörü İhracatı (1000 \$)	12
Tablo 4: Ürün Bazında Dünya Makine ve Metal İşleme Sektörü İthalatı (1000 \$)	13
Tablo 5: Türkiye'nin Makine ve Metal İşleme Sektörü İhracatına İlişkin Veriler (1000 \$)	16
Tablo 6: Türkiye'nin Makine ve Metal İşleme Sektörü İthalatına İlişkin Veriler (1000 \$)	17
Tablo 7: ABD'nin Makine ve Metal İşleme Sektörü İhracatına İlişkin Veriler (1000 \$)	20
Tablo 8: ABD'nin Makine ve Metal İşleme Sektörü İthalatına İlişkin Veriler (1000 \$)	21
Tablo 9: Türkiye'nin ABD'ye Yaptığı Makine ve Metal İşleme Sektör İhracatı (1000 \$).....	22
Tablo 10: Türkiye'nin ABD'den Makine ve Metal İşleme Sektör İthalatı (1000 \$).....	23
Tablo 11: Türkiye ve ABD Arasında İmzalanan Anlaşmalar.....	24
Tablo 12: ABD ile Bursa İli Arasındaki Dış Ticarete İlişkin Veriler (\$)	30
Tablo 13: Bursa'da Bulunan ABD Sermayeli Firmalara İlişkin Bilgiler	31
Tablo 14: ABD'de Makine ve Metal İşleme Sektöründe Gerçekleşmesi Planlanan Fuarlar	33

GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1: Ürün Bazında Dünya Makine ve Metal İşleme Sektörü İhracatı (%)	13
Grafik 2: Ürün Bazında Dünya Makine ve Metal İşleme Sektörü İthalatı(%)	14
Grafik 3: Türkiye'de Makine ve Metal İşleme Sektörü Dış Ticareti (1000 \$).....	15
Grafik 4: Ürün Bazında Türkiye'de Makine ve Metal İşleme Sektörü İhracatı (%).....	16
Grafik 5: Ürün Bazında Türkiye'de Makine ve Metal İşleme Sektörü İthalatı (%).....	18
Grafik 6: ABD'de Makine ve Metal İşleme Sektörü Dış Ticareti (1000 \$).....	19
Grafik 7: Ülkeler Bazında ABD'nin Makine ve Metal İşleme Sektörü İhracatı (%)	20
Grafik 8: Ülkeler Bazında ABD'nin Makine ve Metal İşleme Sektörü İthalatı (%)	22
Grafik 9: Bursa İli İhracatının Sektörel Dağılımı (%)	30

KISALTMALAR

GTIP: Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu

USD: United States Dollar (Amerikan Doları)

GSYİH: Gayrisafi Yurt İçi Hasıla

GSMH: Gayrisafi Milli Hasıla

GTS: Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi

STA: Serbest Ticaret Anlaşmaları

AR-GE: Araştırma Geliştirme

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

DTÖ: Dünya Ticaret Örgütü

KDV: Katma Değer Vergisi

SITC/USTS: Uluslararası Standart Ticaret Sınıflandırılması (Standard International Trade Classification)

TİM: Türkiye İhraçatçılar Meclisi

TOBB: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

MAKFED: Makine İmalat Sanayii Dernekleri Federasyonu

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

SWOT: Güçlü ve Zayıf Yönler, Fırsatlar ve Tehditler (Strengths, Weakness, Opportunities, Threats)

vs: vesaire

vb: ve benzeri

YÖNETİCİ ÖZETİ

- 2019 yılında ABD'nin toplam ihracatı 1,645 trilyon dolar, ithalatı ise 2,568 trilyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Ülkenin dış ticaret hacmi 4,213 trilyon, dış ticaret açığı ise 923 milyar dolardır.
- ABD'de ön plana çıkan sektörler havacılık ve uzay sanayi, telekomünikasyon, kimyasallar elektronik ve bilgisayarlar yer almaktadır. Bunun yanı sıra, perakendecilik, bilişim, sanat eğlence sektörleri ile sağlık, finans ulaşım sektörleri de ABD ticaretinin önde gelen sektörleri arasında yer almaktadır.
- 2018 yılında dünyada makine ve metal işleme sektörü bazında yaklaşık 1,5 trilyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. Ürün grupları içinde en büyük paya sahip olan Diğer Makineler ve Aksamları ürün grubu genel ihracatın %18,3'ünü oluşturmuştur. İkinci sırayı %9,2 pay ile Pompa ve Kompresörler ürün grubu almıştır.
- 2019 yılı itibarıyla, ülkeler bazında ihracat incelendiğinde; ilk sırada 207 milyar dolar ile Çin, ikinci sırada 205 milyar dolar ile Almanya ve üçüncü sırada 141 milyar dolar ile Amerika Birleşik Devletleri pay sahibidir. Türkiye ise 13 milyar dolar ile makine ve metal işleme sektörü ihracatında kendine yer bulmuştur.
- 2018 yılı içerisinde dünyada makine ve metal işleme sektörü bazında yaklaşık 1,6 trilyon dolarlık ithalat gerçekleştirilmiştir. Ürün grupları içinde en büyük paya sahip olan Diğer Makineler ve Aksamları ürün grubu genel ithalatın %18'ini oluşturmuştur. İkinci sırayı %10,7 pay ile Türbin, Turbojet ve Hidrolik Sistemler ve bu ürün grubunu da %9,1 pay ile Pompa ve Kompresörler ürün grubu takip etmiştir.
- 2019 yılı itibarıyla ülkeler bazında ithalat incelendiğinde; ilk sırada 238 milyar dolar ile Amerika Birleşik Devletleri, ikinci sırada 124 milyar dolar ile Çin Halk Cumhuriyeti ve üçüncü sırada 105 milyar dolar ile Almanya pay sahibidir. Türkiye ise 16 milyar dolarlık makine ve metal işleme ithalatı gerçekleştirmiştir.
- Türkiye'de 2019 yılında gerçekleştirilen 171 milyar dolarlık ihracatın %8'ini makine ve metal işleme sektörü oluşturmuştur. 2017 senesinde 10 milyar dolara ulaşan makine ve metal işleme sektörü ihracat rakamları sektörün yüzünü güldürmüştür. Sektör, 2018 senesinde genişlemesini devam ettirerek 12 milyar dolar seviyelerine ulaşmış, 2019 yılında ise son 3 senenin en yüksek ihracat rakamına ulaşmıştır. (13,2 milyar dolar)
- Ülkemizin makine ve metal işleme ihracatında ilk sırayı 2018 yılına göre yaklaşık 100 milyon \$'lık bir artış gösteren yaklaşık 2 milyar \$'lık ihracat hacmiyle Endüstriyel Klima ve Soğutma Makinelerinin aldığı görülmüştür. Hemen ardından Tarım Makineleri ürün grubu 1,790 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir. Makine sektöründeki Türkiye'nin ihracatındaki en yüksek 3. payı ise İnşaat ve Madencilikte Kullanılan Makineler ürün grubu 1,365 milyar \$ ile almıştır.
- 2019 yılında ABD'ye ihracatımız bir önceki yıla göre %3 azalarak 8 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Aynı sene içerisinde ABD'den ithal ettiğimiz ürünlerin toplam değeri ise 11 milyar dolardır.
- 2019 yılında Türkiye'nin ABD'ye makine ve metal işleme sektöründe yaptığı ihracat 2018 yılına göre %20 oranında arttığı görülmüştür (1,06 milyar dolar).
- İhracat rakamları ürün bazında incelendiğinde 430 milyon dolarlık hacmiyle Türbin, Turbojet ve Hidrolik Sistemler ürün grubunun birinci sırada yer aldığı, hemen ardından toplam gerçekleşen ihracatın yaklaşık %20'sini oluşturan 203 milyon dolarlık hacmiyle Tarım Makineleri ürün grubunun geldiği görülmüş, üçüncü en büyük payı alan Endüstriyel Klima ve Soğutma Makineleri 83 milyon dolar ile iki ülke arasındaki ihracatta önemli bir yere sahip olmuştur.

- 2019 yılında Türkiye'nin ABD'ye makine ve metal işleme sektöründe yaptığı ithalat 2018 yılına göre %14 oranında azalarak 1,36 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.
- İthalat rakamları ürün bazında incelendiğinde 751 milyon dolarlık hacmiyle Türbin, Turbojet ve Hidrolik Sistemler ürün grubunun birinci sırada yer aldığı, hemen ardından toplam gerçekleşen ithalatın yaklaşık %9'unu oluşturan 117 milyon dolarlık hacmiyle Diğer Makineler ve Aksamları ürün grubunun geldiği görülmüş üçüncü en büyük payı ise Vanalar ve Armatürler 108 milyon dolar ile iki ülke arasındaki ithalatta önemli bir yere sahip olmuştur.
- 2020 Ocak ayı baz alındığında, Bursa'da ABD sermayeli odamıza kayıtlı 15 firma bulunmaktadır. TOBB sanayi veri tabanına göre, Bursa'da 10 ABD sermayeli firma faaliyet göstermektedir.

1. MAKİNE VE METAL İŞLEME SEKTÖRÜ

Makine ve metal işleme sektörü, mühendislik ve araştırma çalışmalarının yoğunluğu nedeniyle dünyada “mühendislik sanayi” olarak da adlandırılmaktadır. Makine sanayinin mühendislik faaliyetlerine dayalı üretim yapısı ve farklı sektörlerle çok çeşitli ara malı ve yatırım malı imal ediyor olmasından dolayı sektörün kapsam ve sınırları oldukça geniştir. Makine sektörü katma değeri yüksek, birçok sektör ile bağlantısı bulunan ve yüksek üretim değeri ile küresel ekonominin yapı taşlarından birisi olarak öne çıkan sektörler arasında yer almaktadır. Makine sektörü; tarım, inşaat, enerji, altyapı, madencilik ve ulaşım gibi birçok sektörle doğrudan veya dolaylı olarak bağlantıya sahip olması sebebiyle söz konusu sektörlerdeki gelişmelerden de etkilenmektedir.

1.1. ÜRÜNLERİN TANIMI VE SINIFLANDIRILMASI

Harmonize Sistem (GTİP) sınıflandırması içinde makine sanayi ve metal işleme 84 no’lu başlık altında yer almaktadır. 84 no’lu başlık altında bulunan ancak makine sanayi içinde yer almayan ürünler (bilgisayar vb.) aşağıdaki sınıflandırmanın dışında tutulmuştur. Bu doğrultuda, sektör raporunda kullanılmak üzere makine ve metal işleme ile alakalı ürünler ve gtip kodları aşağıdaki tabloda görüldüğü şekilde sınıflandırılmıştır.

Tablo 1: GTİP Numaralarının Sınıflandırılması

ENDÜSTRİYEL KLİMA VE SOĞUTMA MAKİNELERİ	
84.15	Klima cihazları-vantilatörlü, ısı, nem değiştirme tertibatlı
84.18.10	Birden fazla dış kapılı kombine soğutucu-dondurucular
84.18.50	Vitrin, tezgah vb. tipi soğutucu-dondurucular
84.18.61	Kondenserleri ısı değiştiricisi fonksiyonu gören kompresörlü ünite
84.18.69	Isı pompaları; diğer soğutucu-dondurucu tertibat
84.18.91	Soğutucu/dondurucu cihazlara mahsus mobilyalar
84.18.99	Soğutucu/dondurucu-ısı pompalarına ait aksam-parçalar
84.18.10	Birden fazla dış kapılı kombine soğutucu-dondurucular
İNŞAAT VE MADENCİLİKTE KULLANILAN MAKİNELER	
84.29	Kendinden hareketli buldozerler, angledozerler, greyderler, toprak tesviyesine mahsus makinalar, skreyperler, mekanik küreyiciler, ekskavatörler, küreyici yükleyiciler, sıkıştırma işini tokmaklamak suretiyle yapan makinalar ve yol silindirleri
84.30	Toprağın, minerallerin veya cevherlerin taşınması, yayılması, tesviyesi, sıyırılması, kazılması, sıkıştırılması, bastırılıp sıkıştırılması, çıkarılması veya delinmesine mahsus diğer makina ve cihazlar; kazık varyosları ve kazık sökme makinaları; kar küreyicileri ve püskürtücüleri
84.31	Özellikle veya esasen 84.25 ila 84.30 pozisyonlarındaki makina ve cihazlar ile birlikte kullanılmaya elverişli aksam ve parçalar
84.74	Toprak, taş, cevher veya katı haldeki diğer mineral maddeleri (toz ve hamur halinde olanlar dahil) tasnif etmeye, elemeye, ayırmaya, yıkamaya, kırmaya, öğütmeye, karıştırmaya veya yoğurmaya mahsus makina ve cihazlar; mineral katı yakıtları, seramik hamurlarını, sertleşmemiş çimentoyu, alçıyı ve toz veya hamur halindeki diğer mineral maddeleri aglomere etmeye, kalıba dökmeye veya bunlara şekil vermeye mahsus makina ve cihazlar; kumdan dökümhane kalıpları yapmaya mahsus makinalar
POMPA VE KOMPRESÖRLER	
84.13	Sıvılar için pompalar (ölçü tertibatı olsun olmasın) ; sıvı elevatörleri
84.14	Hava veya vakum pompaları, hava veya diğer gaz kompresörleri, fanlar (vantilatörler ve aspiratörler); bir aspiratörü olan havalandırmaya mahsus davlumbazlar (filtreli olsun olmasın)
METAL İŞLEME VE TAKIM TEZGAHLARI	
84.56	Maddenin aşındırılarak işlenmesine mahsus makineler
84.57	Metal işlemeye mahsus işleme merkezleri, istasyonlu tezgahlar
84.58	Metallerin işlenmesine mahsus torna tezgahları

84.59	Metalleri talaş kaldırmak suretiyle delmeye, raybalamaya, frezelemeye, diş açmaya veya vida yuvası açmaya mahsus takım tezgahları (kızaklı işlem üniteleri dahil) [84.58 pozisyonundaki torna tezgahları (tornalama merkezleri dahil) hariç
84.60	Metalleri veya sermetleri taşlama taşları ,aşındırıcılar veya parlatma ürünleri vasıtasıyla işleyen çapak alma, bileme, taşlama, honlama, lepleme, parlatma veya başka şekilde tamamlama işlemlerine mahsus tezgahlar(84.61 pozisyonundaki dişli açma, dişli taşlama veya dişli tamamlama tezgahları hariç)
84.61	Planya, vargel, yiv, zivana, broş, dişli çark vb. tezgahları
84.62	Metalleri dövme, işleme, kesme, şataflama presleri, makineleri
84.63	Metal, sinterleşmiş metal karbür, sermetleri talaşsız işleme makineleri
84.64	Taş, seramik, beton, asbestli çimento veya benzeri mineral maddeleri işlemeye veya camı soğuk olarak işlemeye mahsus makinalar
84.65	Ağaç, mantar, kemik, sert kauçuk, plastik vb. işleme makineleri
84.66	Sadece veya esas itibarıyla 84.56 ila 84.65 pozisyonlarındaki makinalarda kullanılmaya elverişli aksam, parça ve aksesuar (işlenecek parçaları tutucular ve alet tutucuları, otomatik şekilde açılan pafta kafaları, taksim edici tertibat ve makinalara mahsus diğer tertibat dahil); elde kullanılmaya mahsus her türlü el aletlerinin alet tutucuları
84.67	El ile kullanılan, pnömatik ,hidrolik veya elektrikli ya da elektriksiz kendinden motorlu olan aletler
84.68	Lehim ve kaynak yapmaya mahsus makine ve cihazlar
85.15	Elektrik, lazer, ultrasonik vb. çalışan lehim, kaynak cihazları
GIDA MAKİNELERİ	
84.34	Süt sağma makinaları ve sütçülükte kullanılan makina ve cihazlar
84.35	Şarap, elma şarabı, meyva suları veya benzeri içeceklerin imaline mahsus presler, fulvarlar ve benzeri makina ve cihazlar
84.37	Tohumları temizleme, ayırma, öğütme, işleme makine ve cihazları
84.38	Yiyecek/içecek sanayinde kullanılan makine ve cihazlar
84.21.11	Krema ayırıcılar (ekremözler)
84.21.21	Suyun filtre edilmesine veya arıtılmasına mahsus olanlar
84.21.22	İçeceklerin (su hariç) filtre edilmesine veya arıtılmasına mahsus olanlar
REAKTÖR VE KAZANLAR	
84.01	Nükleer reaktörler, kartuşları-yanıcı elemanlar
84.02	Buhar jeneratörleri, kızgın su üreten kazanlar
84.03	Buhar kazanları dışında kalan merkezi ısıtma kazanları
84.04	Buhar kazanları, ısıtma kazanları için yardımcı cihazlar
84.05	Gazojenler, su ile işleyen gaz jeneratörleri ve aksam, parçaları
TARIM MAKİNELERİ	
84.32	Toprağı hazırlamaya, işlemeye ve ekmeye mahsus tarla ve bahçe tarımında veya ormancılıkta kullanılan makina ve cihazlar; çimenlikler ve spor sahaları için silindirler
84.33	Tarım ürünlerinin hasat ve harman edilmesine mahsus makina ve cihazlar (ot ve saman balyalamaya mahsus olanlar dahil) ; çim ve ot biçme makina ve cihazları; yumurtaları, meyvaları ve diğer tarım ürünlerini ağırlık ve büyüklüklerine göre ayıran ve temizleyen makina ve cihazlar (84.37 pozisyonundaki makina ve cihazlar hariç)
84.36	Tarım, ormancılık, kümes hayvancılığına mahsus makine, cihazlar
84.78	Tütünün hazırlanması, işlenmesine mahsus makine ve cihazlar
84.24.41	Tarıma veya bahçeciliğe ait püskürtücüler
84.24.49	Tarıma veya bahçeciliğe ait portatif olmayan püskürtücüler
84.24.82	Sulama cihazları
87.01	Traktörler (87.09 pozisyonuna giren traktörler hariç)
87.16.20	Tarımda kullanılmaya mahsus kendinden yüklemeli ve ya boşaltmalı römork veya yarı römorklar-diğerleri
VANALAR VE ARMATÜRLER	
84.81	Muslukçu, borucu eşyası-basınç düşürücü, termostatik valf dahil

HADDE VE DÖKÜM MAKİNELERİ

84.54	Tav ocakları, döküm potaları, külçe kalıpları, döküm makineleri
84.55	Metalleri haddeleme makinaları ve bunların silindirleri
84.80	Metal dökümü için kasalar, plakalar, kalıp modelleri

TEKSTİL VE KONFEKSİYON MAKİNELERİ

84.44	Dokuma maddelerinden lif imal eden, dokuyan, kesen makineler
84.45	Lifleri hazırlayan, iplik üreten-hazırlayan makineler
84.46	Dokuma tezgahları (makinelere)
84.47	Örgü tezgahları, gipür, tül, dantela, file imali makine, cihazları
84.48	Yardımcı tekstil makine, cihazları ve aksam-parçaları
84.49	Keçe, mensucat imal makinelerinin aksam, parçaları
84.51	Dokuma maddelerini yıkama, kurutma, ütöleme makine ve cihazları
84.52	Dikiş makineleri, mobilyaları, iğneleri, aksam-parçaları

TÜRBİN, TURBOJET VE HİDROLİK SİSTEMLER

84.06	Buhar türbinleri, gaz türbinleri ve yardımcı parçaları
84.10	Su türbinleri ve su çarkları için aksam ve parçalar
84.11	Turbojetler, turbo-propeller, diğer gaz türbinleri

YÜK KALDIRMA TAŞIMA VE İSTİFLEME MAKİNELERİ

84.25	Palangalar ve ağır yük kaldıracıları (skipli yük kaldıracıları hariç); bucurgatlar ve ırgatlar; krikolar
84.26	Gemi vinçleri ("derricks"); vinçler ("cranes") (taşıyıcı halatlı vinçler dahil); hareketli kaldırma çerçeveleri, şasisi "straddle" tipi olan ayak mesafeleri ayarlanabilen lastik tekerlekli taşıyıcılar ve vinçli yük arabaları
84.27	Forkliftler; kaldırma ve elleçleme tertibatı olan diğer yük arabaları
84.28	Kaldırma, elleçleme, yükleme veya boşaltma işlerine mahsus diğer makina ve cihazlar (asansörler, yürüyen merdivenler, konveyörler, teleferikler gibi)

AMBALAJ MAKİNELERİ

84.22.30	Şişeleri, kutuları, çuvalları veya diğer kapları doldurmaya, kapamaya, mühürlemeye veya etiketlemeye mahsus makinalar; şişeleri, kavanozları, tüpleri ve benzeri kapları kapsüllemeye mahsus makinalar; içecekleri gazlandırmaya mahsus makinalar
84.22.40	Diğer paketleme veya ambalajlama makinaları (ısı ile büzerek ambalajlamaya mahsus makinalar dahil)

RULMANLAR

84.82	Elektrik veya elektronik ampullerin, tüplerin veya valflerin veya flaş ampullerinin cam zarflar
-------	---

KAUÇUK VE PLASTİK MAKİNELERİ

84.77	Kauçuk, plastik eşya imal ve işleme makine ve cihazları
-------	---

KAĞIT VE BASIM MAKİNELERİ

84.39	Kağıt hamuru, kağıt, karton imaline mahsus makine ve cihazlar
84.40	Cilt makineleri, forma, yaprak dikme makineleri
84.41	Kağıt hamuru, kağıt işleme, kesme makine ve cihazları
84.42	Matbaa levha, silindir ve tabedici unsurları hazırlayan makina, cihaz ve malzeme; litoğrafya taşları
84.43	Levhalar, silindirler ve 84.42 pozisyonundaki diğer tabedici unsurlar aracılığıyla baskı yapmaya mahsus makinalar; diğer baskı, kopyalama ve faks makinaları (kombine halde olsun olmasın); bunların aksam, parça ve aksesuarları

ENDÜSTRİYEL İSTICILAR

84.16	Akaryakıt, tozlaştırılmış katı yakıt veya gaz yakıtlı ocak brülörleri; mekanik kömür taşıyıcıları (bunların mekanik ızgaraları, mekanik kül boşaltıcıları ve benzeri cihazları dahil)
84.17	Sanayi veya laboratuvarlara mahsus elektrikli olmayan fırınlar ve ocaklar
84.19.19	Elektrikli olmayan anında veya depolu su ısıtıcıları
84.19.50	Isı değiştiricileri (eşanjörler)

ENDÜSTRİYEL YIKAMA VE KURUTMA MAKİNELERİ

84.22.19	Bulaşık yıkama makineleri evde kullanılmayan
84.22.20	Şişeleri veya diğer kapları temizlemeye veya kurutmaya mahsus makinalar

84.22.90	Bulaşık yıkama makineleri paketleme veya ambalajlama makinelerine ait aksam ve parçalar
DERİ MAKİNELERİ	
84.53	Post, deri, kösele hazırlanması, işlenmesi, imali makineleri
BÜRO MAKİNELERİ	
84.70	Hesap, muhasebe, kaydedici kasa, damga basan makineler
84.72	Büro için diğer makine ve cihazlar
84.76	Otomatik satış makineleri
84.73.40	84.72 Pozisyonundaki makinalara ait aksam, parça ve aksesuar
MOTORLAR	
84.08.10	Deniz taşıtları için dizel ve yarı dizel motorlar
84.08.20	Kara taşıtları için dizel ve yarı dizel motorlar
DİĞER MAKİNELER VE AKSAMLARI	
84.75	Elektrik veya elektronik ampullerin, tüplerin, valflerin montajına ve cam veya cam eşyanın imaline mahsus makineler
84.79	84 no'lu fasılın başka pozisyonlarında belirtilmeyen veya yer almayan kendine özgü bir fonksiyonu olan makinalar ve mekanik cihazlar
84.83	Transmisyon milleri (kam milleri ve krank milleri dahil) ve kranklar; yatak kovanları ve mil yatakları; dişliler ve dişli sistemleri; bilyalı ve makaralı vidalar; dişli kutuları ve diğer hız değiştiriciler (tork "torque" değiştiricileri dahil) volanlar ve kasnaklar (kasnak blokları dahil); kavramalar ve kaplinler (üniversal kaplinler dahil)
84.84	Diğer maddeler ile birleştirilmiş metal tabakalardan veya iki yada daha fazla metal tabakalardan yapılmış contalar; poşet, zarf veya benzeri ambalajlara farklı kompozisyonlarda takım veya grup halinde tertiplenmiş contalar; mekanik salmastralar
84.86	Sadece ve esas itibarıyla yarı iletken disklerin veya külçelerin, yarı iletken tertibatın, elektronik entegre devrelerin veya düz panel göstergelerinin imalatında kullanılan türdeki makine ve cihazlar; bu fasılın 9(c) nolu notunda belirtilen makine ve cihazlar; aksam, parça ve aksesuar
84.87	84 no'lu fasılın başka pozisyonlarında belirtilmeyen veya yer almayan makinaların aksam ve parçaları (elektrik konnektörleri, izolatörler, bobinler, kontaklar ve diğer elektrikli aksam ve parçalar hariç):
84.21.19	Laboratuvar ve uçaklarda kullanılan santrifüjler ve diğer santrifüjler
84.21.39	Gazların filtre edilmesine veya arıtılmasına mahsus diğer makine ve cihazlar
84.24.30	Buhar veya kum püskürtme makineleri ve benzeri makineler
84.24.89	Sıvı, Toz Püskürtme ve Dağıtma Cihazları

2. DÜNYADA MAKİNE VE METAL İŞLEME SEKTÖRÜ

Makine sanayi yatırım mali üretmekte olup, diğer mallardan oldukça farklı koşullara ihtiyaç duymaktadır. Sürdürülebilir, dengeli ve kapsayıcı bir ekonomik büyüme bunların başında gelmektedir. Ülkelerin gelişme sürecinde, makine imalat sanayinin imalat sanayi içerisindeki önemi giderek artmaktadır. Bu artış trendine paralel olarak; 2018 yılı toplam dünya ihracatı 19 trilyon ABD Doları, toplam dünya makine ihracatı ise 1,5 trilyon ABD Doları olmuştur. Makine sektörünün dünya ticaretinden aldığı pay % 8 seviyesindedir. **(Kaynak: T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Makine Sektör Raporu, 2018)**

2018 yılına bakıldığında da önemli bir bölümünde dünya ekonomisinde makine sanayi için uygun koşullar devam etmiştir. Ancak ticarete korunma önlemleri makine yatırımlarını yılın son aylarında olumsuz etkilemeye başlamıştır. Dünya ekonomisi 2018 yılında yüzde 3,1 ile son yılların en yüksek büyümelerinden birine ulaşmıştır. Gelişmiş ülkeler yüzde 1,8 ve gelişen ülkeler ise yüzde 4,4 ile potansiyellerine yakın büyüme göstermişlerdir. ABD hızlı büyümeye devam ederken Avrupa Birliği ekonomisi yavaşlamaya başlamıştır.

İvme kaybında en büyük etkiyi ticarete korumacılık önlemleri yaratmıştır. ABD nisan ayında metal ithalatında 8 ülkeye korunma önlemi uygulamaya başlamış, ardından ABD ile Çin arasında karşılıklı korumacılık önlemleri

hızla genişlemiştir. Korumacılık önlemleri belirsizlikleri ve riskleri arttırmış, iktisadi faaliyetleri olumsuz etkilemiştir. Jeopolitik riskler özellikle Kuzey Kore, İran, Suriye, Venezüella odaklı olarak dünyanın hemen tüm bölgelerinde etkili olmuştur. Ülkelere uygulanan ekonomik ve siyasi yaptırımlar ekonomik faaliyetleri de kısıtlamıştır. Büyük Britanya'nın Avrupa Birliği'nden ayrılışına ilişkin olarak önemli belirsizlikler ortaya çıkmıştır. Bu belirsizlikler Büyük Britanya ve Avrupa genelindeki iktisadi kararların alınmasını zorlaştırmıştır. ABD ve AB küresel kriz sonrası uyguladıkları genişletici para politikalarına 2017 ve 2018 yıllarında kademeli olarak son vermişler ve para politikalarında normalleşme adımları atılmaya başlanmıştır. Ancak 2018 yılında dünya ekonomisinde yaşanan gelişmeler ile para politikalarında normalleşme çakışmış ve olumsuz etkiler ortaya çıkmıştır. Dünya ekonomisinde 2018 yılında yaşanan tüm bu gelişmeler sabit sermaye yatırımlarını da etkilemeye başlamıştır. Ancak 2018 yılı genelinde daha önce alınan yatırım kararlarının hayata geçirilmesi ile toplam sabit sermaye yatırımları büyümeye devam etmiştir. Böylece sonra makine ve teçhizat yatırımları ve talebi de büyümüştür (**Kaynak:** *Makfed, Makine İmalat Sektörü Türkiye ve Dünya Değerlendirme Raporu 2019*)

Makine sanayi imalat sanayi içinde en önemli alt sektörlerden biridir. Aşağıdaki Tablo 2'de seçilen ülkelerin makine ve metal sektöründeki imalat üretimlerinin mevcut büyüme eğilimleri yer almaktadır. Çin'in 2010 yılına göre 2019 yılındaki büyüme eğiliminin metal eşyalar(makine hariç) sektöründe %224,1 ve makine ekipmanları sektöründe %210,3 ile ilk sırada yer aldığı, Türkiye'nin ise metal eşyalar(makine hariç) sektöründe %200,1 ve makine ve ekipmanları sektöründe ise %189,7 ile ikinci sırada yer aldığı görülmektedir. ABD, 2010 yılına göre 2019 yılında Metal eşyalar(makine hariç) sektöründe %114,3'lük bir büyüme eğilimi gösterirken, makine ve ekipmanları sektöründe ise yaklaşık %112'lik bir büyüme eğilimi göstermiştir.

Tablo 2: Dünyada Makine ve Metal İşleme Sektörünün İmalat Sanayindeki Büyüme Eğilimleri (2010=100)

Ülke	Yıl	Sektör	Mevcut Büyüme Eğilimi (%)
Çin	2019	Metal eşyalar (makine hariç)	224,1
Çin	2019	Makine ve ekipmanları	210,3
Türkiye	2019	Metal eşyalar (makine hariç)	200,1
Türkiye	2019	Makine ve ekipmanları	189,7
Çin	2019	Metaller	187,8
Hindistan	2019	Metaller	157,1
Türkiye	2019	Metaller	124,4
Almanya	2019	Metal eşyalar (makine hariç)	122,7
Almanya	2019	Makine ve ekipmanları	119,9
İsveç	2019	Metaller	117,3
Hindistan	2019	Makine ve ekipmanları	115
ABD	2019	Metal eşyalar (makine hariç)	114,3
İsveç	2019	Makine ve ekipmanları	113
ABD	2019	Makine ve ekipmanları	112
Birleşik Krallık	2019	Metal eşyalar (makine hariç)	110
Güney Kore	2019	Makine ve ekipmanları	107,9
Güney Kore	2019	Metaller	104,7
Güney Kore	2019	Metal eşyalar (makine hariç)	102,9
ABD	2019	Metaller	101,8
Almanya	2019	Metaller	98,8
İsveç	2019	Metal eşyalar (makine hariç)	97
Hindistan	2019	Metal eşyalar (makine hariç)	95,7
Birleşik Krallık	2019	Makine ve ekipmanları	88,9
Birleşik Krallık	2019	Metaller	80,7
Brezilya	2019	Metaller	80,6
Brezilya	2019	Makine ve ekipmanları	75,2
Brezilya	2019	Metal eşyalar (makine hariç)	74,7

Kaynak: UNIDO

2018 yılı verileri baz alındığında dünya genelinde toplam ihracatın 19.2 trilyon dolar olduğu görülürken makine ve metal işleme sektörünün toplam ihracattaki payı 1,5 milyar dolar ile %7 olarak gerçekleşmiştir. 2018 yılında dünya genelindeki toplam ithalat da ihracat ile oldukça yakın bir seyir izleyerek 19.6 trilyon dolar olarak kayıtlara geçerken 2018 yılına ait makine ve metal işleme sektörü ithalatının toplam ithalattaki payı 1,6 milyar dolar ile %8 olmuştur.

2.1. DÜNYADA MAKİNE VE METAL İŞLEME SEKTÖRÜ İHRACATI

2018 yılında dünyada makine ve metal işleme sektörü bazında yaklaşık 1,5 trilyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. Ürün grupları içinde en büyük paya sahip olan Diğer makineler ve Aksamları grubunun ihracatı 287 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. İkinci sırayı 144 milyar dolar ile Pompa ve Kompresörler, bu ürün grubunu ise 140 milyar dolar ile Türbin, Turbojet ve Hidrolik Sistemler grubu takip etmiştir.

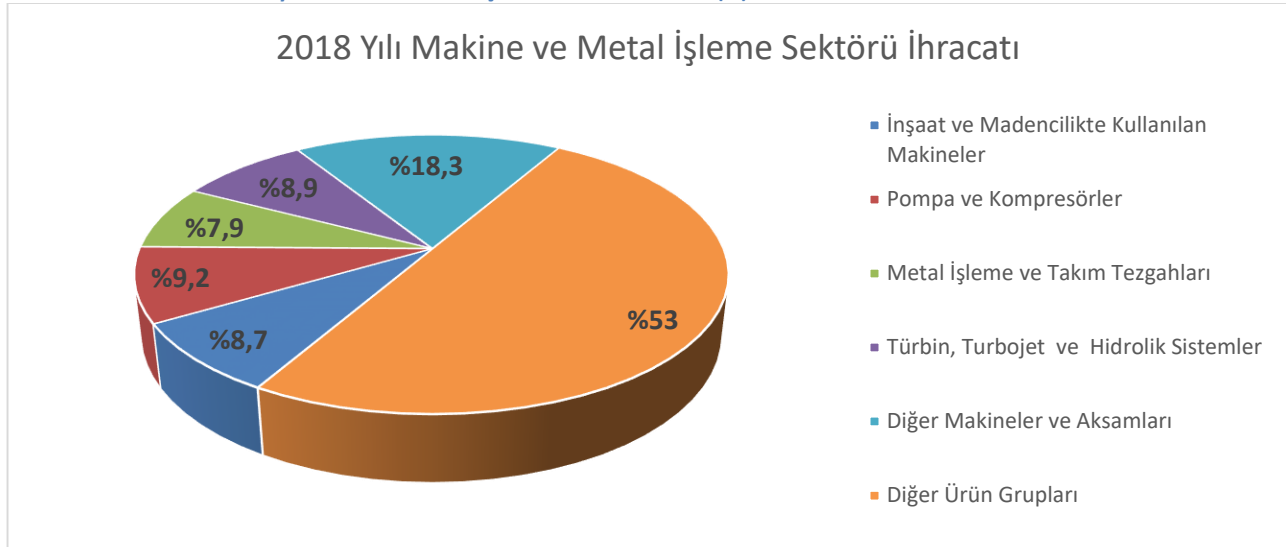
Tablo 3: Ürün Bazında Dünya Makine ve Metal İşleme Sektörü İhracatı (1000 \$)

ÜRÜN GRUBU	2016	2017	2018
Makine ve Metal İşleme Toplam İhracatı	1.291.180.033	1.427.773.587	1.561.859.754
Endüstriyel Klima ve Soğutma Makineleri	74.505.002	80.066.189	86.777.983
İnşaat ve Madencilikte Kullanılan Makineler	107.134.375	119.251.363	136.496.017
Pompa ve Kompresörler	125.438.857	132.907.484	144.002.450
Metal İşleme ve Takım Tezgahları	100.570.489	112.183.204	123.519.440
Gıda Makineleri	24.444.139	25.979.884	28.435.825
Reaktör ve Kazanlar	17.354.921	17.152.603	17.244.730
Tarım Makineleri	77.350.974	89.593.640	102.185.191
Vanalar ve Armatürler	79.859.732	86.234.924	94.019.007
Hadde ve Döküm Makineleri	24.276.738	25.618.660	27.481.616
Tekstil ve Konfeksiyon Makineleri	25.049.757	27.501.813	29.844.010
Türbin, Turbojet ve Hidrolik Sistemler	109.269.663	123.850.759	140.021.904
Yük Kaldırma Taşıma ve İstifleme Mak.	61.681.661	66.446.029	73.858.258
Ambalaj Makineleri	15.977.915	17.081.961	18.709.723
Rulmanlar	29.212.893	32.401.050	35.078.752
Kauçuk ve Plastik Makineleri	24.529.166	27.490.479	27.588.005
Kağıt ve Basım Makineleri	101.894.551	107.726.804	110.486.135
Endüstriyel Isıtıcılar	17.724.736	18.636.958	19.927.017
Endüstriyel Yıkama ve Kurutma Mak.	7.483.218	8.141.065	8.726.998
Deri Makineleri	1.108.475	1.208.489	1.214.889
Büro Makineleri	12.944.163	13.381.326	13.923.163
Motorlar	33.580.082	35.204.994	35.228.725
Diğer Makineler ve Aksamları	219.788.526	259.713.909	287.089.916

Kaynak: Trade Map

Aşağıdaki grafik incelendiğinde ise ürün grupları içinde en büyük paya sahip olan Diğer makineler ve Aksamları genel ihracatın %18,3'ünü oluşturmuştur. İkinci sırayı %9,2 pay ile Pompa ve Kompresörler ve bu ürün grubunu %8,9 pay ile Türbin, Turbojet ve Hidrolik Sistemler 2 grubu takip etmiştir.

Grafik 1: Ürün Bazında Dünya Makine ve Metal İşleme Sektörü İhracatı (%)

Kaynak: Trade Map

2.2. DÜNYADA MAKİNE VE METAL İŞLEME SEKTÖRÜ İTHALATI

2018 yılında dünyada makine ve metal işleme sektörü bazında yaklaşık 1,6 trilyon dolarlık ithalat gerçekleştirilmiştir. Ürün grupları içinde en büyük paya sahip olan Diğer makineler ve Aksamları grubu ithalatı 292 milyar dolar olarak gerçekleştirmiştir. İkinci sırayı 173 milyar dolar ile Türbin, Turbojet ve Hidrolik Sistemler, bu ürün grubunu ise 147 milyar dolar ile Pompa ve Kompresörler grubu takip etmiştir.

Tablo 4: Ürün Bazında Dünya Makine ve Metal İşleme Sektörü İthalatı (1000 \$)

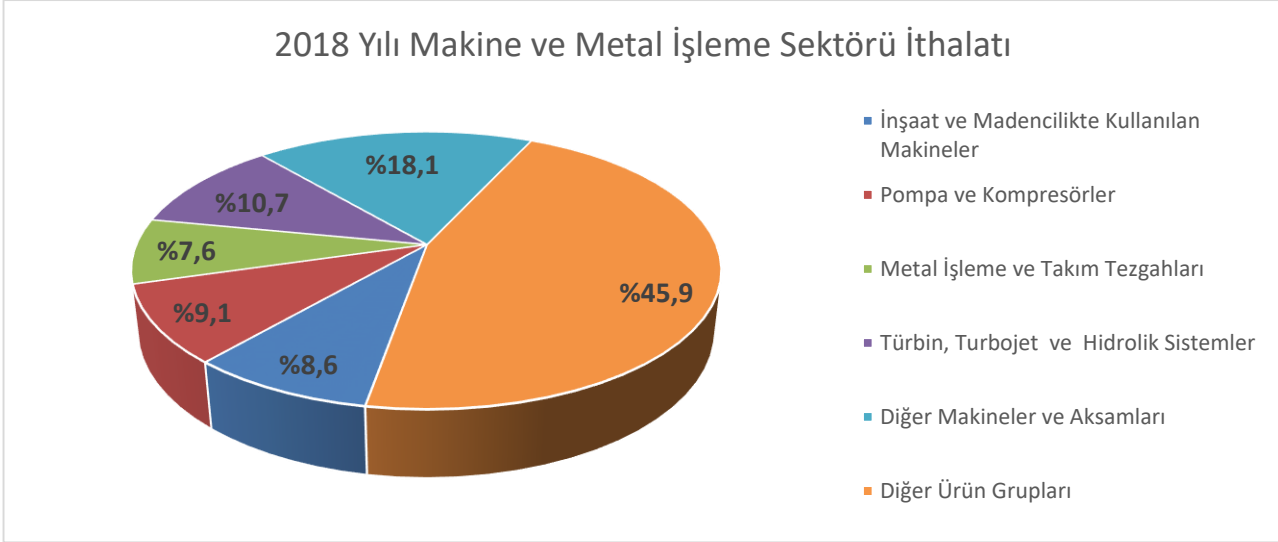
ÜRÜN GRUBU	2016	2017	2018
Makine ve Metal İşleme Toplam İthalatı	1.345.582.723	1.475.027.995	1.613.829.851
Endüstriyel Klima ve Soğutma Makineleri	75.672.807	80.714.106	87.524.446
İnşaat ve Madencilikte Kullanılan Makineler	109.446.092	122.583.304	139.912.364
Pompa ve Kompresörler	128.495.839	137.189.472	147.861.728
Metal İşleme ve Takım Tezgahları	101.348.469	112.251.245	124.166.071
Gıda Makineleri	23.939.980	25.106.835	27.848.157
Reaktör ve Kazanlar	18.816.311	18.419.737	18.506.134
Tarım Makineleri	75.255.983	86.992.795	98.596.044
Vanalar ve Armatürler	83.850.357	88.399.651	96.760.558
Hadde ve Döküm Makineleri	23.897.831	25.287.644	26.792.104
Tekstil ve Konfeksiyon Makineleri	26.965.263	29.661.845	31.622.245
Türbin, Turbojet ve Hidrolik Sistemler	142.265.078	154.382.713	173.437.431
Yük Kaldırma Taşıma ve İstifleme Mak.	62.013.682	66.123.015	72.656.525

Ambalaj Makineleri	15.047.663	16.038.933	17.507.596
Rulmanlar	29.584.412	32.837.040	35.893.716
Kauçuk ve Plastik Makineleri	23.906.551	27.193.556	28.613.418
Kağıt ve Basım Makineleri	104.507.811	112.136.212	113.542.258
Endüstriyel Isıtıcılar	18.810.228	17.904.548	19.113.054
Endüstriyel Yıkama ve Kurutma Mak.	7.588.892	7.862.814	8.736.018
Deri Makineleri	1.052.253	1.088.711	1.098.468
Büro Makineleri	14.361.904	14.412.377	14.548.063
Motorlar	33.987.975	35.304.094	36.368.855
Diğer Makineler ve Aksamları	224.767.342	263.137.348	292.724.598

Kaynak: Trade Map

Aşağıdaki grafik incelendiğinde ise ürün grupları içinde en büyük paya sahip olan Diğer makineler ve Aksamları genel ithalatın %18,1'ini oluşturmuştur. İkinci sırayı %10,7 pay ile Türbin, Turbojet ve Hidrolik Sistemler ve bu ürün grubunu % 9,1 pay ile Pompa ve Kompresörler grubu takip etmiştir.

Grafik 2: Ürün Bazında Dünya Makine ve Metal İşleme Sektörü İthalatı(%)

Kaynak: Trade Map

3. TÜRKİYE'DE MAKİNE VE METAL İŞLEME SEKTÖRÜ

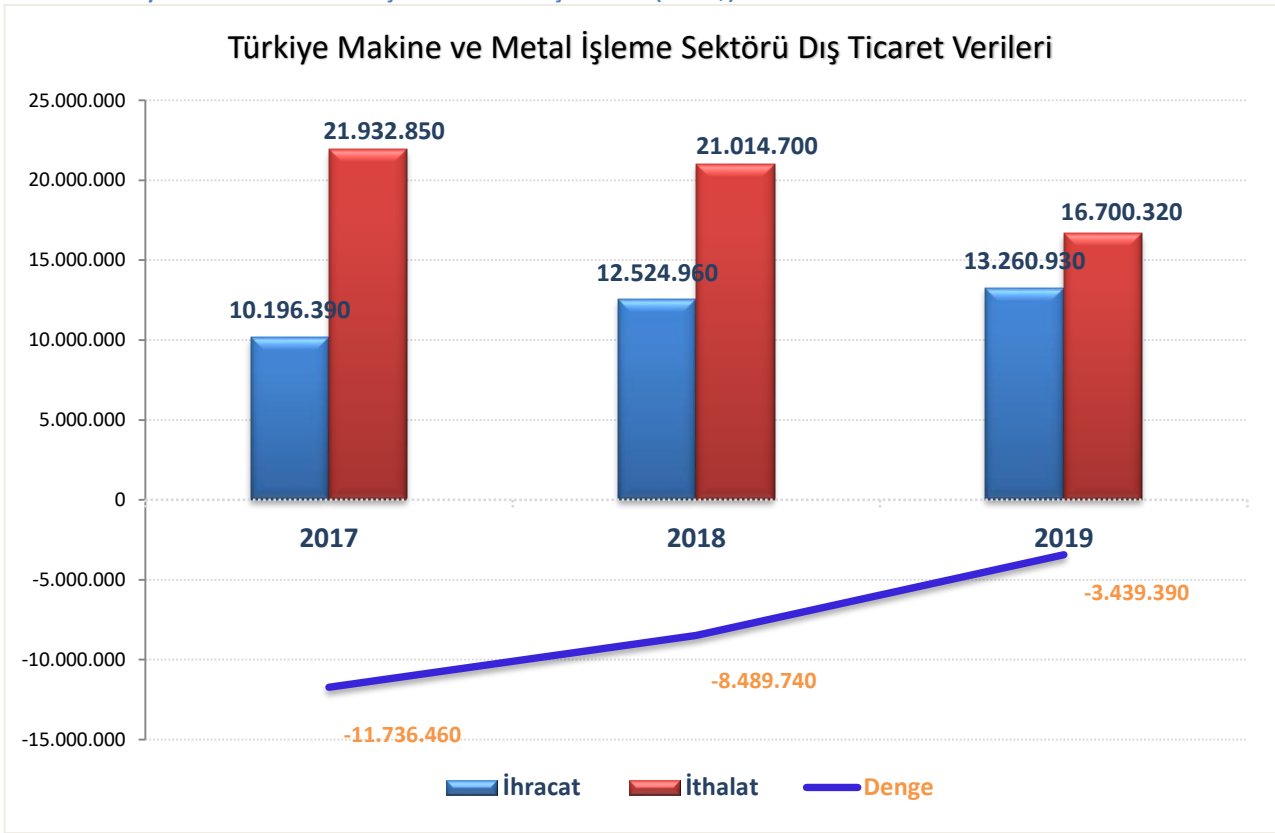
Türkiye'nin orta uzun vadeli gelişme hedefleri içinde makine sektörü önemli bir yer almaktadır. Türkiye'nin kendi üretim teknolojisine sahip olması ve yüksek katma değerli ve teknolojik üretim hedeflerine ulaşabilmesinde makine sektörüne önemli bir rol düşmektedir. Yine benzer şekilde 2023 yılı için ortaya konulan 500 milyar dolar mal ihracatı hedefi kapsamında makine sektörü 100 milyar dolar hedefe sahip bulunmaktadır.

Türk Makine Sektörü son yıllarda gösterdiği istikrarlı gelişimi ile ülke ekonomisinin temel taşlarından birisi olmuştur. 2019 yılında 171 milyar \$ olarak gerçekleşen toplam Türkiye ihracatından makine sektörü %8'e yakın pay almaktadır. Makine ihracatı toplam ihracatımız içindeki payını artırarak Gayri Safi Milli Hasıla

(GSMH) üzerinde olumlu etki yaratmıştır. Ayrıca makine sektöründeki Ar-Ge harcamaları 2017 itibarıyla 735 milyon TL'ye ulaşmıştır. Bu rakam yerli imalatın gücünü görmemiz açısından önemlidir(*kaynak:mib.org.tr*).

Makine sektörü ihracatı 2019 yılında 2018 yılına kıyasla %5 artarak 13,2 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir. Türk makine sektöründe 2001 yılında %27 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı 2019 yılında %75,8'e çıkmıştır. Türk makine sektörünün önde gelen ihraç pazarları; AB ülkeleri ve ABD'dir. Küresel ölçekte rekabetçi olan Türk makineleri, 200 ülkede kullanılmaktadır. 2018 yılı dünya makine ticareti sıralamalarında ihracatta 26. sırada, ithalatta ise 23. sırada yer alan Türkiye, Avrupa'nın 6. büyük makine imalatçısıdır. Sektörün misyonu daha yüksek teknolojiye sahip bir makine sanayi yaratmak ve yurtdışı pazarları ile bütünleşmek, edineceği partnerlerle iş birliği kurmaktır. 2018 yılında 168 milyar dolar olarak gerçekleşen toplam Türkiye ihracatından, Makine Sektörü yüzde 7,4 pay almıştır. Sektörün misyonu daha yüksek teknolojiye sahip bir makine sanayi yaratmak ve yurtdışı pazarları ile bütünleşmek, edineceği partnerlerle iş birliği kurmaktır. Sektörün hedefi 2030'da dünya makine ticaretinden yaklaşık %1,5 pay almak ve Türkiye'nin toplam ihracatı içinde yaklaşık %11 olan makine payını makine sektöründe söz sahibi olan ülkelerde olduğu gibi %20'ye çıkarmaktır.

Grafik 3: Türkiye'de Makine ve Metal İşleme Sektörü Dış Ticareti (1000 \$)

Kaynak: Trade Map

3.1. TÜRKİYE'NİN MAKİNE VE METAL İŞLEME SEKTÖRÜ İHRACATI

2019 yılında 171 milyar \$ olarak gerçekleşen toplam Türkiye ihracatından makine sektörü %8'e yakın pay almaktadır. Bu oran yaklaşık olarak 13,5 milyar \$'a tekabül etmektedir. Ürün grupları bazında incelediğimizde en yüksek payı 2018 yılına göre yaklaşık 100 milyon \$'lık bir artış gösteren 1,953 milyar \$'lık ihracat hacmiyle Endüstriyel Klima ve Soğutma Makinelerinin aldığı görülmüştür. İkinci sırada Tarım Makineleri ürün grubu geçtiğimiz yıllarda olduğu gibi artışını sürdürerek 1,790 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir. Makine sektöründeki Türkiye'nin ihracatındaki en yüksek 3. payı ise 2018 senesine göre %11'lik bir artış gösteren İnşaat ve Madencilikte Kullanılan Makineler ürün grubu 1,365 milyar \$ ile almıştır.

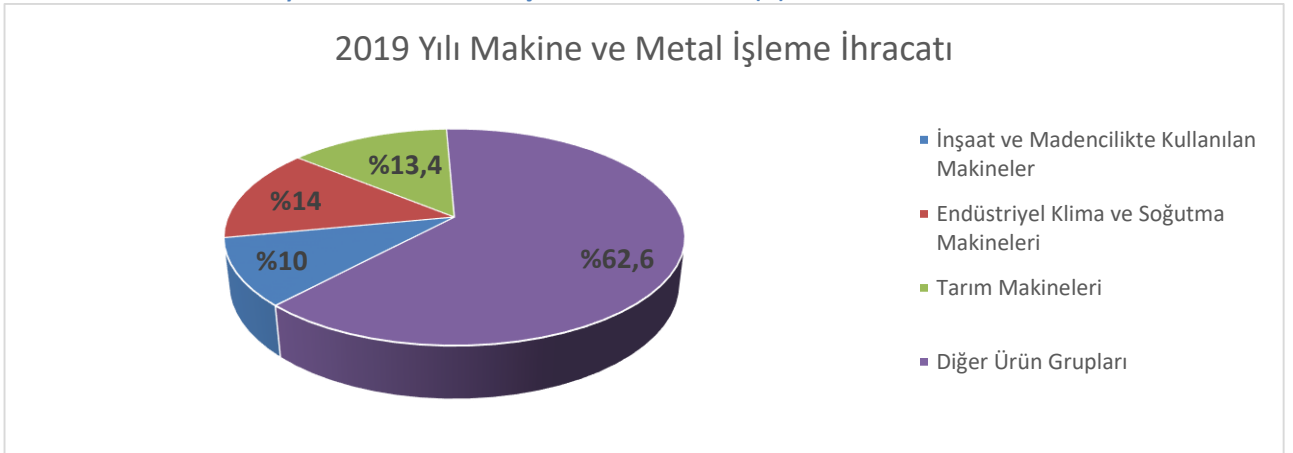
Tablo 5: Türkiye'nin Makine ve Metal İşleme Sektörü İhracatına İlişkin Veriler (1000 \$)

ÜRÜN GRUBU	2017	2018	2019
Toplam İhracatı	156.992.940	167.923,862	171.098,411
Makine ve Metal İşleme Sektörü İhracatı	10.196.390	12.524.960	13.260,930
Makine ve Metal İşleme Sektörü Ürün Grupları			
Endüstriyel Klima ve Soğutma Makineleri	1.615.576	1.853.506	1.953.369
İnşaat ve Madencilikte Kullanılan Makineler	931.416	1.225.619	1.365.328
Pompa ve Kompresörler	818.014	976.445	997.061
Metal İşleme ve Takım Tezgahları	720.537	855.406	841.336
Gıda Makineleri	516.534	570.459	578.763
Reaktör ve Kazanlar	525.46	584.964	547.999
Tarım Makineleri	1.064.136	1.706.351	1.790.493
Vanalar ve Armatürler	504.040	585.201	630.281
Hadde ve Döküm Makineleri	338.040	372.042	376.621
Tekstil ve Konfeksiyon Makineleri	597.805	714.085	788.311
Türbin, Turbojet ve Hidrolik Sistemler	380.605	480.763	648.241
Yük Kaldırma Taşıma ve İstifleme Mak.	280.679	370.035	458.806
Ambalaj Makineleri	151.080	164.936	168.949
Rulmanlar	132.849	135.923	114.385
Kauçuk ve Plastik Makineleri	169.073	210.588	197.331
Kağıt ve Basım Makineleri	137.984	141.386	154.701
Endüstriyel Isıtıcılar	143.587	158.257	187.750
Endüstriyel Yıkama ve Kurutma Mak.	43.061	51.731	47.968
Deri Makineleri	15.295	12.842	11.225
Büro Makineleri	16.728	15.105	20.252
Motorlar	200.834	301.937	244.194
Diğer Makineler ve Aksamları	893.054	1.037.379	1.137.570

Kaynak: Trade Map

Ülkemiz 2019 yılı makine ve metal işleme sektörü ihracatında belirlenen ürün gruplarının makine ve metal işleme sektörü genel ihracatına oranı incelendiğinde ise ilk sırada toplam ihracattan aldığı %14'lük payla Endüstriyel Klima ve Soğutma Makineleri bulunmaktadır. İkinci en yüksek pay %13,4'lük payla Tarım Makineleri tarafından gerçekleştirirken üçüncü en yüksek pay %10'luk pay ile İnşaat ve Madencilikte Kullanılan Makineler ürün grubunun olmuştur.

Grafik 4: Ürün Bazında Türkiye'de Makine ve Metal İşleme Sektörü İhracatı (%)

Kaynak: Trade Map

3.2. TÜRKİYE’NİN MAKİNE VE METAL İŞLEME SEKTÖRÜ İTHALATI

2019 yılında 200 milyar \$ olarak gerçekleşen toplam Türkiye ithalatından makine sektörü %8’e yakın pay almaktadır. Bu oran yaklaşık olarak 16,7 milyar \$’a tekabül etmektedir. Türk dış ticaretinde 2018 yılına oranla düşen toplam ithalat, makine ve metal işleme sektöründe de etkisini göstermiştir. Buna göre ürün grupları bazında incelendiğinde en yüksek payı 2018 yılına göre yaklaşık 300 milyon \$’lık düşüşle 2.358 milyar \$’lık ithalat hacmiyle Diğer Makineler ve Aksamları ürün grubunun aldığı görülmüştür. İkinci sırada Motorlar ürün grubu geçtiğimiz yıla oranla düşüşe geçerek 1.838 milyar \$ olarak gerçekleşmiştir. Makine sektöründeki Türkiye’nin ithalatında en yüksek 3. payı ise 2018 senesine göre %10’luk bir düşüş gösteren Pompa ve Kompresörler ürün grubu 1.797 milyar \$ ile almıştır.

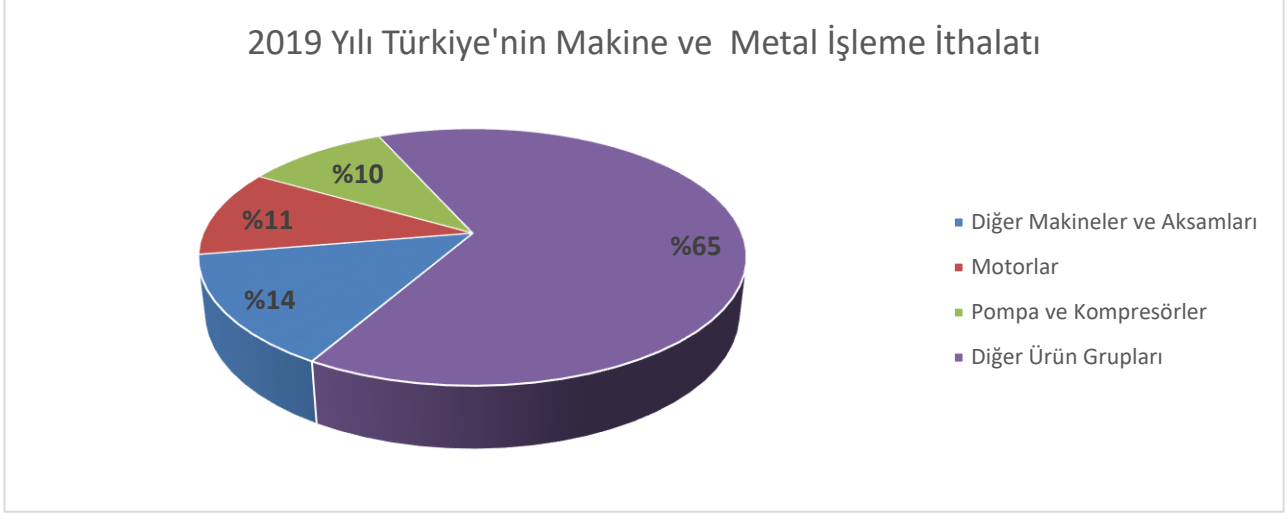
Tablo 6: Türkiye'nin Makine ve Metal İşleme Sektörü İthalatına İlişkin Veriler (1000 \$)

ÜRÜN GRUBU	2017	2018	2019
Toplam İthalatı	233.799.651	223.046.879	200.658.596
Makine ve Metal İşleme Sektörü İthalatı	21.932.850	21.014.700	16.700.320
Makine ve Metal İşleme Sektörü Ürün Grupları			
Endüstriyel Klima ve Soğutma Makineleri	1.002.310	921.700	626.514
İnşaat ve Madencilikte Kullanılan Makineler	2.055.981	1.351.288	783.109
Pompa ve Kompresörler	2.124.711	1.997.027	1.797.615
Metal İşleme ve Takım Tezgahları	1.703.463	1.652.557	1.298.222
Gıda Makineleri	266.044	277.532	257.368
Reaktör ve Kazanlar	289.012	218.403	288.333
Tarım Makineleri	886.880	762.795	317.796
Vanalar ve Armatürler	1.184.084	1.031.801	1.012.489
Hadde ve Döküm Makineleri	447.089	612.573	451.209
Tekstil ve Konfeksiyon Makineleri	1.447.662	1.904.718	1.156.149
Türbin, Turbojet ve Hidrolik Sistemler	1.586.504	1.646.475	1.389.198
Yük Kaldırma Taşıma ve İstifleme Mak.	1.201.373	1.027.469	672.523
Ambalaj Makineleri	363.029	288.207	213.779
Rulmanlar	448.901	413.596	382.197
Kauçuk ve Plastik Makineleri	583.139	629.498	420.646
Kağıt ve Basım Makineleri	758.389	771.884	844.707
Endüstriyel Isıtıcılar	366.150	333.263	310.866
Endüstriyel Yıkama ve Kurutma Mak.	90.194	116.018	88.800
Deri Makineleri	16.127	14.617	13.383
Büro Makineleri	223.78	195.809	177.997
Motorlar	2.185.243	2.187.293	1.838.792
Diğer Makineler ve Aksamları	2.702.782	2.660.176	2.358.625

Kaynak: Trade Map

Ülkemiz 2019 yılı makine ve metal işleme sektörü ithalatında belirlenen ürün gruplarının makine ve metal işleme sektörü genel ithalatına oranı incelendiğinde ise ilk sırada toplam ithalattan aldığı %14’lük payla Diğer Makineler ve Aksamları bulunmaktadır. İkinci en yüksek pay %11’luk payla Motorlar ürün grubu tarafından gerçekleştirilen üçüncü en yüksek pay %10’luk pay ile Pompa ve Kompresörler ürün grubunun olmuştur.

Grafik 5: Ürün Bazında Türkiye’de Makine ve Metal İşleme Sektörü İthalatı (%)

Kaynak: Trade Map

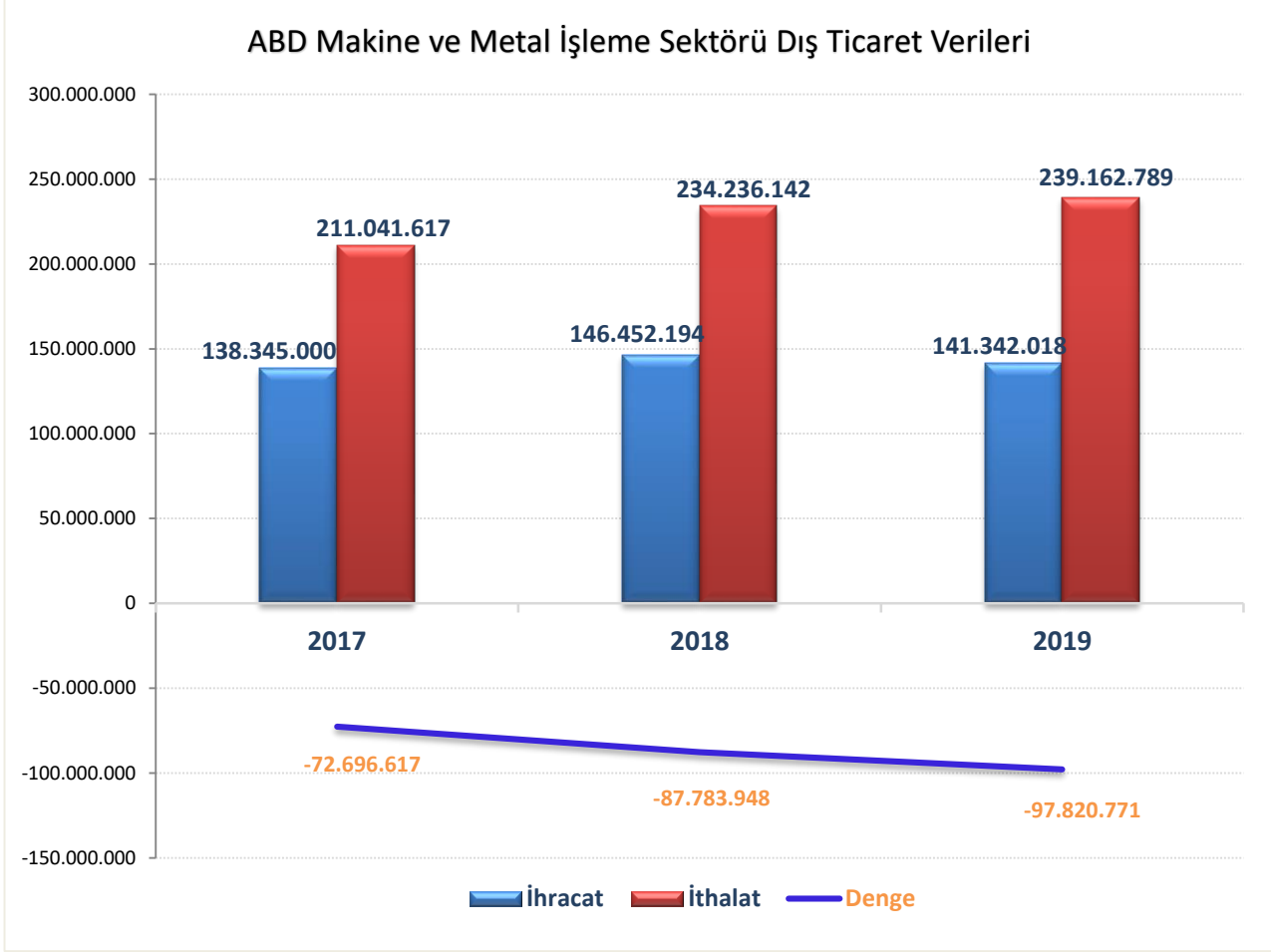
4. ABD’DE MAKİNE VE METAL İŞLEME SEKTÖRÜ

Türk makine ve metal işleme sektörü önümüzdeki 10 yıl içinde önemli bir dönüşüm ve gelişme gösterme ihtiyacı ile karşı karşıya kalacaktır. 2023 yılı için belirlenen 100 milyar dolar ihracat hedefine ulaşılabilmesi için makine sektörü adına yapılacak çok sayıda pazar çeşitlendirmesi ve büyük pazarlarda yer alabilme stratejileri geliştirilmesi gereklidir. Şüphesiz ki makine sektörü denildiğinde dünyadaki büyük pazarların başında ABD pazarı gelmektedir. ABD makine sanayinde dünyanın en büyük üreticisidir. Makine sanayisinin birçok ürün grubunda teknolojiye liderlik etmektedir. Aynı zamanda dünyanın üçüncü büyük ihracatçısıdır. ABD bu özelliklerine rağmen dünyanın en yüksek makine ve teçhizat ithalatı yapan ülkesidir. ABD 2017 yılı başından itibaren ekonomide yeniden sanayileşmeyi ve yatırımları özendirilen politikalar uygulamaya başlamıştır. Vergi avantajları ile uluslararası ABD firmalarının yurtiçinde yatırım yapmalarına yönelik teşvikler sunulmaktadır. Vergi destekleri ve teşvikler ABD’de yeni makine ve teçhizat yatırımlarını hareketlendirmiştir. Bu da makine ve teçhizat ithalatında artışı tetiklemiştir. ABD neredeyse tüm ürün gruplarında hem nihai ürün ithal etmekte hem de aksam ve parça ithalatı yapmaktadır. Bu bilgiler doğrultusunda ABD ihracatçı ülkeler için önemli fırsatlar sunmaktadır.

ABD’nin toplam ithalatı içinde ihracatımız sadece yüzde 0,38 pay alabilmektedir. Türk makine sektörünün 100 milyar dolar hedefine ulaşabilmesi için ABD’ye ihracatını artırması gereklidir. ABD Makine ve Ekipman sektörü, sektörün dünyadaki üçüncü büyük tedarikçisidir. ABD piyasasında satılan makinelerin %40’ı ithal makinelerdir. Bu makinelerin % 12’si Almanya’dan ithal edilmiştir. ABD Tarım Bakanlığı verilerine göre; tarımsal üretimin bu yıl % 13 oranında büyümesi beklentisi tarım makinelerine olan talebi artıracaktır. T.C. Ekonomi Bakanlığı tarafından, New York, Teksas, Kaliforniya, Illinois, Georgia ve Florida hedef eyaletler olarak belirlenmiştir.

Aşağıdaki grafikte Amerika Birleşik Devletleri’ne ait makine ve metal işleme sektörünün dış ticaret bilgileri yer almaktadır. Buna göre 3 yıllık periyotta ithalatın sürekli olarak attığı, ihracatın ise 2018 yılında artarken, 2019 yılında tekrar düşüşe geçtiği görülmüştür. 2017 yılında yaklaşık 212 milyar \$ olarak gerçekleşen ithalat, 2019 yılına gelindiğinde yaklaşık 240 milyar \$’a çıkmıştır. İhracat verileri incelendiğinde ise 2017 yılında gerçekleşen 138 milyar \$’lık ihracat 2018 yılında 146 milyar \$’a yükselse de 2019 yılında yaklaşık 142 milyar \$’a düşmüştür.

Grafik 6: ABD'de Makine ve Metal İşleme Sektörü Dış Ticareti (1000 \$)

Kaynak: Trade Map

4.1. ABD'NİN MAKİNE VE METAL İŞLEME SEKTÖRÜ İHRACATI

2018 senesi incelendiğinde; tüm dünyada yaklaşık 1,5 trilyon dolar seviyesinde gerçekleşen tüm makine ve metal işleme sektörü ihracatının da ABD'nin yaklaşık 146 milyar \$'lık tüm makine ve metal işleme sektörü ihracatı ile çok büyük bir paya sahip olduğunu gözlemliyoruz. (208 milyar \$'lık ihracat yapan Çin ve 207 milyar \$'lık Almanya'dan sonra 3. Sırada)

ABD'nin 2019 yılına ait makine ve metal işleme sektörü ihracatı incelendiğinde Diğer Makine ve Aksamları ürün grubu yaklaşık 37 milyar \$ ile en çok ihracatı gerçekleştirilen ürün grubu olurken, ikinci sırayı ise yaklaşık 15 milyar \$'a yakın ihracat rakamları ile Pompa ve Kompresörler ve İnşaat ve Madencilikte Kullanılan Makineler ürün grubu paylaşmıştır. Bu iki ürün grubunun toplam ihracatta ki payları ise %21'dir.

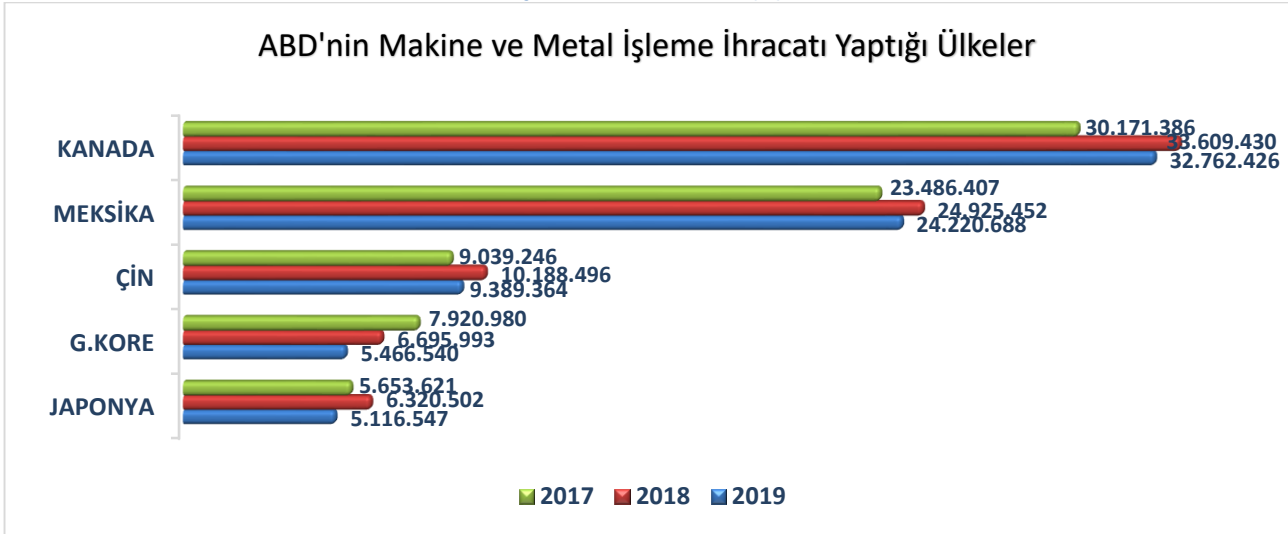
Tablo 7: ABD'nin Makine ve Metal İşleme Sektörü İhracatına İlişkin Veriler (1000 \$)

ÜRÜN GRUBU	2017	2018	2019
Toplam ihracatı	1.546.462.344	1.665.992.032	1.645.174.335
Makine ve Metal İşleme Sektörü İhracatı	138.345.000	146.452.194	141.342.018
Makine ve Metal İşleme Sektörü Ürün Grupları			
Endüstriyel Klima ve Soğutma Makineleri	5.008.615	5.159.268	5.126.726
İnşaat ve Madencilikte Kullanılan Makineler	12.509.778	14.436.175	14.747.207
Pompa ve Kompresörler	15.080.465	15.547.582	14.810.372
Metal İşleme ve Takım Tezgahları	7.695.022	8.344.285	7.296.845
Gıda Makineleri	2.450.560	2.470.400	2.504.708
Reaktör ve Kazanlar	941.864	758.096	868.400
Tarım Makineleri	10.071.253	11.506.638	11.320.394
Vanalar ve Armatürler	11.681.260	12.465.333	12.112.171
Hadde ve Döküm Makineleri	1.421.793	1.484.646	1.366.311
Tekstil ve Konfeksiyon Makineleri	1.057.028	1.042.279	993.675
Türbin, Turbojet ve Hidrolik Sistemler	10.054.545	9.320.372	9.774.691
Yük Kaldırma Taşıma ve İstifleme Mak.	5.107.522	5.425.643	5.276.426
Ambalaj Makineleri	641.710	710.922	612.136
Rulmanlar	2.317.883	2.430.681	2.302.894
Kauçuk ve Plastik Makineleri	1.618.766	1.671.825	1.473.166
Kağıt ve Basım Makineleri	5.993.576	6.053.133	5.862.012
Endüstriyel Isıtıcılar	1.775.667	1.808.282	2.012.425
Endüstriyel Yıkama ve Kurutma Mak.	366.859	395.475	397.081
Deri Makineleri	15.403	13.171	15.289
Büro Makineleri	950.904	850.174	819.646
Motorlar	4.656.738	5.723.837	6.145.783
Diğer Makineler ve Aksamları	36.927.787	38.833.977	36.363.376

Kaynak: Trade Map

ABD'nin 2019 yılı makine ve metal işleme sektöründeki ihracat verilerine bakıldığında en yüksek payın %23'le Kanada'nın aldığını görüyoruz. İkinci sırada %17'lik ihracat ile Meksika yer alırken sırasıyla Japonya ve Çin üçüncü ve dördüncü sırayı oluşturmaktadır. Türkiye yalnızca %0,38'lik bir pay ile ABD'nin makine ve metal işlemindeki ihracatından pay aldığı görülmektedir.

Grafik 7: Ülkeler Bazında ABD'nin Makine ve Metal İşleme Sektörü İhracatı (%)

Kaynak: Trade Map

4.2. ABD'NİN MAKİNE VE METAL İŞLEME SEKTÖRÜ İTHALATI

ABD'nin 2019 yılına ait makine ve metal işleme sektörü ithalatı incelendiğinde Diğer Makine ve Aksamları ürün grubu yaklaşık 36 milyar \$ ile en çok ithalatı gerçekleştirilen ürün grubu olurken, ikinci sırayı ise yaklaşık 31 milyar \$'a yakın ihracat rakamları ile Türbin, Turbojet ve Hidrolik Sistemler almıştır. Pompa ve Kompresörler ürün grubunun yaklaşık 24 milyar \$'lık ithalatı ABD'nin toplam makine ve metal işleme sektöründe üçüncü sırayı aldığı görülmüştür.

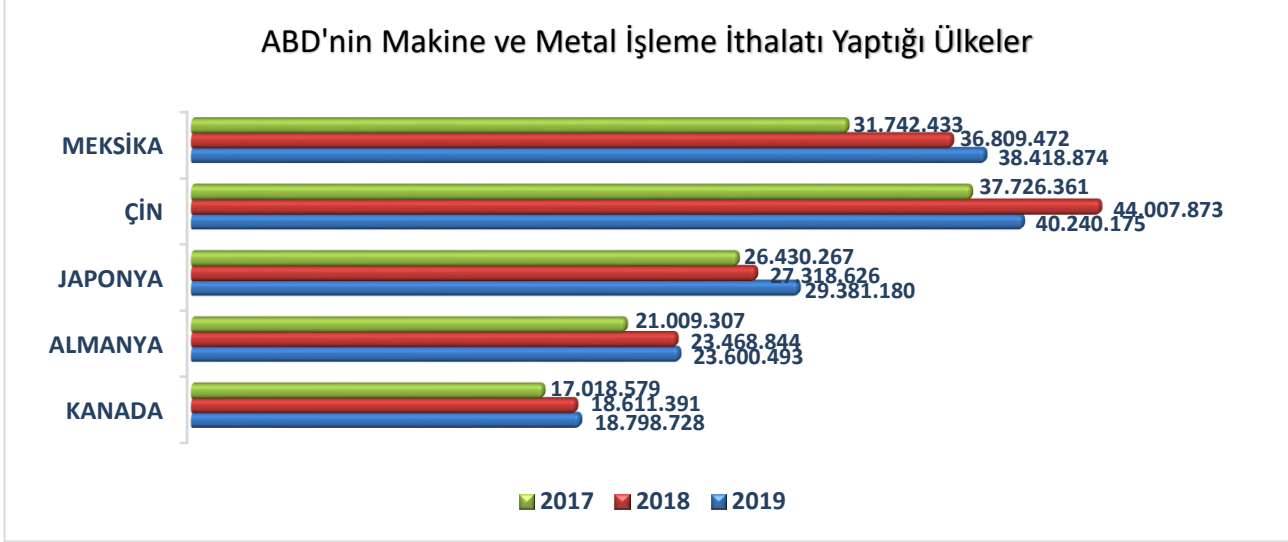
Tablo 8: ABD'nin Makine ve Metal İşleme Sektörü İthalatına İlişkin Veriler (1000 \$)

ÜRÜN GRUBU	2017	2018	2019
Toplam İthalatı	2.406.362.556	2.612.379.157	2.568.396.449
Makine ve Metal İşleme Sektörü İthalatı	211.041.617	234.236.142	239.162.789
Makine ve Metal İşleme Sektörü Ürün Grupları			
Endüstriyel Klima ve Soğutma Makineleri	16.286.862	18.017.427	17.832.950
İnşaat ve Madencilikte Kullanılan Makineler	16.313.727	19.406.005	20.217.602
Pompa ve Kompresörler	21.917.376	23.799.657	23.400.391
Metal İşleme ve Takım Tezgahları	17.928.512	19.430.662	18.943.469
Gıda Makineleri	2.834.206	3.058.780	3.151.333
Reaktör ve Kazanlar	1.111.550	932.704	771.495
Tarım Makineleri	12.933.528	16.976.764	18.101.735
Vanalar ve Armatürler	14.828.354	16.632.920	15.568.569
Hadde ve Döküm Makineleri	3.370.529	3.646.810	3.529.192
Tekstil ve Konfeksiyon Makineleri	2.965.773	3.099.424	2.985.604
Türbin, Turbojet ve Hidrolik Sistemler	24.032.989	26.698.688	30.998.730
Yük Kaldırma Taşıma ve İstifleme Mak.	9.365.878	11.032.026	11.165.783
Ambalaj Makineleri	2.088.533	2.482.929	2.484.619
Rulmanlar	3.046.173	3.351.517	3.207.217
Kauçuk ve Plastik Makineleri	3.482.447	3.506.716	3.233.212
Kağıt ve Basım Makineleri	18.767.764	18.778.178	18.035.578
Endüstriyel Isıtıcılar	2.160.949	2.286.204	2.401.456
Endüstriyel Yıkama ve Kurutma Mak.	957.967	1.084.746	1.225.385
Deri Makineleri	34.656	31.733	27.646
Büro Makineleri	2.225.389	2.402.837	2.681.242
Motorlar	3.526.223	3.614.503	3.431.305
Diğer Makineler ve Aksamları	30.862.232	33.964.912	35.768.276

Kaynak: Trade Map

ABD' nin 2019 yılındaki diğer ülkeler ile yaptığı makine ve metal işleme sektöründeki ithalat verileri incelendiğinde Çin ve Meksika'nın birbirine yakın seyrettiği görülmektedir. ABD'nin makine ve metal işleme sektöründeki ithalatından Meksika %16'ya yakın bir pay alırken Çin %15,7 olarak gerçekleşmiştir. Ardından Japonya %12, Almanya % 9 ve Kanada %7,8 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye ise %0,53 lük bir ithalat payında yer almıştır.

Grafik 8: Ülkeler Bazında ABD'nin Makine ve Metal İşleme Sektörü İthalatı (%)

Kaynak: Trade Map

5. TÜRKİYE – ABD ARASINDAKİ MAKİNE VE METAL İŞLEME SEKTÖRÜ TİCARETİ

Makine ve metal işleme sektörüne ait 2019 yılı verileri incelendiğinde, Türkiye'nin ABD'ne yaklaşık 1,1 milyar \$ ihracat gerçekleştirdiği görülmektedir. Türkiye ise 2019 yılında ABD'den makine ve metal işleme sektöründe 142 milyar dolara yaklaşan bir ithalat hacmiyle yaklaşık 1,3 milyar \$ ithalat gerçekleştirdiği görülmüştür. Bu rakam ABD'nin makine ve metal işleme sektöründeki gerçekleştirdiği toplam ithalatının %0,53'ünü oluşturmaktadır. İki ülke arasındaki dış ticaret hacmi incelendiğinde 2019 yılında toplam 2,4 milyar dolar olarak görülürken, dış ticaret dengesi olarak ise yaklaşık 300 milyon dolarlık bir dış ticaret açığı meydana geldiği görülmüştür.

5.1. TÜRKİYE-ABD MAKİNE VE METAL İŞLEME SEKTÖRÜ İHRACATI

Türkiye ve ABD arasındaki makine metal işleme sektöründe gerçekleşen 2019 yılı ihracat verileri ürün bazından incelendiğinde 430 milyon dolarlık hacmiyle Türbin, Turbojet ve Hidrolik Sistemler ürün grubunun aldığı görülmüştür. İkinci en büyük pay ise, toplam gerçekleşen ihracatın yaklaşık %20'sini oluşturan Tarım Makineleri ürün grubu almıştır. Bu ürün grubunda ihracat rakamları 203 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Endüstriyel Klima ve Soğutma Makineleri ve Diğer Makineler ve Aksamları ise sırasıyla 83 milyon dolar ve 73 milyon dolar ile iki ülke arasındaki ihracatta önemli bir yere sahip olmuşlardır.

Tablo 9: Türkiye'nin ABD'ye Yaptığı Makine ve Metal İşleme Sektör İhracatı (1000 \$)

ÜRÜN GRUBU	2017	2018	2019
Toplam İhracatı	8.654.623	8.304.672	8.043.054
Makine ve Metal İşleme Sektörü İhracatı	755.628	906.293	1.060.248
Makine ve Metal İşleme Sektörü Ürün Grupları			
Endüstriyel Klima ve Soğutma Makineleri	78.991	103.641	83.159
İnşaat ve Madencilikte Kullanılan Makineler	30.466	35.091	38.341
Pompa ve Kompresörler	54.452	70.212	63.395
Metal İşleme ve Takım Tezgahları	36.852	37.307	38.696
Gıda Makineleri	4.475	4.916	5.131
Reaktör ve Kazanlar	622	740	788
Tarım Makineleri	150.658	183445	203.648
Vanalar ve Armatürler	21.795	22.915	25.319
Hadde ve Döküm Makineleri	7.762	11.186	18.288

Tekstil ve Konfeksiyon Makineleri	11.242	10.873	15.458
Türbin, Turbojet ve Hidrolik Sistemler	266.677	325.464	430.333
Yük Kaldırma Taşıma ve İstifleme Mak.	17.611	19.264	21.159
Ambalaj Makineleri	3.783	3.256	4.265
Rulmanlar	12.942	13.970	13.140
Kauçuk ve Plastik Makineleri	3.616	6.044	4.440
Kağıt ve Basım Makineleri	4.595	1.823	5.272
Endüstriyel Isıtıcılar	3.703	1.961	10.962
Endüstriyel Yıkama ve Kurutma Mak.	3.158	3.864	4.057
Deri Makineleri	39	5	136
Büro Makineleri	361	33	44
Motorlar	77	16	364
Diğer Makineler ve Aksamları	41.751	50.267	73.853

Kaynak: Trade Map

5.2. TÜRKİYE- ABD MAKİNE VE METAL İŞLEME SEKTÖRÜ İTHALATI

Türkiye ve ABD arasındaki makine metal işleme sektöründe gerçekleşen 2019 yılı ithalat verileri ürün bazında incelendiğinde ihracat rakamlarında da olduğu 751 milyon dolarlık hacmiyle Türbin, Turbojet ve Hidrolik Sistemler ürün grubunun aldığı görülmüştür. İkinci en büyük pay ise, toplam gerçekleşen ithalatın yaklaşık %9'unu oluşturan Diğer Makineler ve Aksamları ürün grubu almıştır. Bu ürün grubunda ithalat rakamları yaklaşık 117 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Vanalar ve armatürler ile pompa ve kompresörler ise sırasıyla 108 milyon dolar ve 78 milyon dolar ile iki ülke arasındaki ithalatta önemli bir yere sahip olmuşlardır.

Tablo 10: Türkiye'nin ABD'den Makine ve Metal İşleme Sektör İthalatı (1000 \$)

ÜRÜN GRUBU	2017	2018	2019
Toplam İthalatı	11.952.320	12.377.681	11.008.298
Makine ve Metal İşleme Sektörü İthalatı	1.256.285	1.599.753	1.360.092
Makine ve Metal İşleme Sektörü Ürün Grupları			
Endüstriyel Klima ve Soğutma Makineleri	33.122	32.544	21.515
İnşaat ve Madencilikte Kullanılan Makineler	63.953	89.862	50.537
Pompa ve Kompresörler	92.333	71.035	78.022
Metal İşleme ve Takım Tezgahları	53.203	48.133	48.420
Gıda Makineleri	17.568	18.304	12.881
Reaktör ve Kazanlar	7.731	1.677	973
Tarım Makineleri	25.671	20.854	16.957
Vanalar ve Armatürler	89.321	93.433	108.137
Hadde ve Döküm Makineleri	10.251	6.446	5.868
Tekstil ve Konfeksiyon Makineleri	10.839	19.551	4.441
Türbin, Turbojet ve Hidrolik Sistemler	724.183	896.379	751.592
Yük Kaldırma Taşıma ve İstifleme Mak.	32.459	16.952	23.400
Ambalaj Makineleri	2.122	1.746	6.914
Rulmanlar	23.728	24.7	24.178
Kauçuk ve Plastik Makineleri	9.972	11.235	7.829
Kağıt ve Basım Makineleri	18.086	15.227	19.346
Endüstriyel Isıtıcılar	10.221	8.987	14.162
Endüstriyel Yıkama ve Kurutma Mak.	1.247	986	846
Deri Makineleri	1	9	3
Büro Makineleri	1.624	801	505
Motorlar	28.65	21.120	46.889
Diğer Makineler ve Aksamları	118.215	157.37	116.679

Kaynak: Trade Map

5.3. İKİ ÜLKE ARASINDA İMZALANAN ANLAŞMALAR

Aşağıdaki tabloda Türkiye ve Amerika Birleşik Devletleri arasında imzalanan anlaşmalar yer almaktadır.

Tablo 11: Türkiye ve ABD Arasında İmzalanan Anlaşmalar

ANLAŞMA ADI	İMZA TARİHİ
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması	3/12/1985
Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Birleşik Devletler Ticaret ve Kalkınma Programı (TDP) Arasında Ana Hibe Anlaşması	06/06/1991
Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması	28/03/1996
Gümrük İdarelerinin Karşılıklı Yardımlaşmasına İlişkin Anlaşma	28/03/1996
İş İmkanlarını Geliştirme Konseyi Kurulmasına Dair Mutabakat Zaptı	15/11/1996
Ticari İstişare Mekanizması Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptı	20/01/1998
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti Arasında Ticaret ve Yatırım İlişkilerinin Geliştirilmesine İlişkin Anlaşma	29/09/1999
Hava Taşımacılığı Anlaşması	02/05/2000
Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Devletleri Örgütü Genel Sekreterliği Arasında Çerçeve İşbirliği Anlaşması	25/08/2004
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Anlaşması	20/10/2010
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti Arasında Genişletilmiş Bilgi Değişimi Yoluyla Uluslararası Vergi Uyumunun Artırılması Anlaşması	29/07/2015

Kaynak: Resmi Gazete

5.4. DIŞ TİCARET POLİTİKASI

Dış ticaret politikası, ülkenin dış ticaretini, belirlenen hedefler doğrultusunda düzenlemek amacıyla alınan önlemler bütünüdür. Bir ülkenin doğrudan doğruya bir ticaretin sınırlandırılması, engellenmesi; yapılış, uygulanış biçimlerinin belirlenmesine yönelik sistematik olarak almış olduğu yöntem ve kararları oluşturur. Küreselleşen dünyada, tüm ülkelerin ekonomi politikalarını etkiler. Dış Ticaret Politikaları: Dış ticaret politikası, serbest dış ticaret politikası ve koruyucu dış ticaret politikası olmak üzere iki dala ayrılır.

ABD, DTÖ çerçevesinde yürütülen çok taraflı ticaret müzakerelerinin de önde gelen aktörlerinden birisidir. ABD'nin taraf olduğu çok taraflı Serbest Ticaret Anlaşmaları, Kuzey Amerika Serbest Ticaret Anlaşması (NAFTA-1994, Meksika ve Kanada'yı kapsamaktadır), ve Orta Amerika ve Dominik Cumhuriyeti Serbest Ticaret Anlaşması (CAFTA-DR)'dir. CAFTA, Kosta Rika, El Salvador, Guatemala, Honduras ve Nikaragua'yı kapsamaktadır.

Diğer taraftan ülkenin ikili STA imzaladığı 20 ülke bulunmaktadır. Ayrıca, Asya-Pasifik bölgesinden birçok ülkeyi kapsayan Trans-Pasifik Ortaklık Anlaşması'nın müzakereleri başlamıştır. Ayrıca, AB ile geniş kapsamlı bir STA'nın imzalanması gündeme gelmiş olup, söz konusu müzakereler 2013 yılı içerisinde başlamıştır. Serbest Ticaret Anlaşmaları hakkında detaylı bilgiye, ABD Ticaret Temsilciliği'nin <http://www.ustr.gov/trade-agreements/free-trade-agreements> adresinden ulaşılması mümkündür.

Söz konusu gelişmeler, bir yandan ABD'nin ithalatında liberalizasyona yol açarken, diğer yandan ABD mallarının üçüncü ülkelerde karşılaştıkları dış ticaret engellerini ortadan kaldırarak ABD ihracatının

artırılabilirliği için elverişli bir ortam yaratılmasına neden olmuştur. Bu durum, ekonomide birçok endüstride var olan oligopolistik yapının kırılmasına ve firmaların artan maliyetlerini azaltma yönünde, teknolojik ilerleme de dahil olmak üzere, gerekli tedbirleri almalarına yol açmış ve dolayısıyla maliyetlerde yaşanan artış fiyatlara doğrudan yansıtılamamıştır.

Aynı zamanda ABD, Türkiye dahil birçok ülkeyle, ikili yatırımı ve ticareti teşvik etmek amacıyla yatırım anlaşmaları yapmıştır. Bu anlaşmalar genellikle ithalat ve ihracatı olumlu etkilemekle beraber “en çok tercih edilen” ülke statüsünü de güçlendirmektedir. Bu anlaşmaların diğer faydalarının arasında iş atılımlarının, uluslararası kadro transferlerinin, uluslararası finansal, para ve bankacılık işlemlerinin kolaylaştırılması ile patent, marka ve telif haklarının korunması da sayılabilir. Yabancı yatırımcılara ABD’deki yatırımlarını gerçekleştirmeden önce bu tür anlaşmaların getirdiği imkanları ve kısıtlamaları gözden geçirmeleri tavsiye edilmektedir.

5.4.1. TÜRKİYE İLE ABD ARASINDAKİ TİCARET ANLAŞMALARI

Türkiye ile ABD arasında imzalanan İkili Anlaşmalar, Ticaret Bakanlığı’nın sitesinden incelendiğinde üç anlaşma karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca Ticaret Bakanlığı tarafından ABD nezdinde Serbest Ticaret Anlaşması müzakerelerine başlama girişiminde bulunulmuştur. ABD, 2020-2021 dönemi için Ticaret Bakanlığı Pazara Giriş Komitesi tarafından belirlenen 17 Hedef Ülke ve 28 Öncelikli Ülke arasında yer almaktadır.

➤ Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması

28 Mart 1996 tarihinde imzalanan ve 19 Aralık 1997 tarihinde yürürlüğe giren bu anlaşma, gelir üzerinden alınan vergilerde çifte vergilendirmeyi önleyen ve vergi kaçakçılığına engel olan bir anlaşma niteliği taşımaktadır.

Madde 23

Birleşik Devletler, kendi mevzuatındaki sınırlamalar saklı kalmak üzere ve kendi mevzuatının (bu Anlaşmadaki genel prensibi değiştirmeksizin, zaman zaman değiştirilebilen) hükümlerine göre, bir Birleşik Devletler mukiminin veya vatandaşının gelir üzerinden ödeyeceği Birleşik Devletler vergisinden aşağıdaki vergilerin mahsubuna müsaade edecektir:

a) Söz konusu vatandaş veya mukim tarafından veya onların adına

Türkiye’de gelir üzerinden ödenen vergiler ve

b) Bir Birleşik Devlet şirketinin, kendisine temettü dağıtan ve Türkiye’de mukim olan bir şirketin, oy gücüne haiz paylarının en az yüzde 10’una sahip olması halinde, temettünün ödendiği kurum kazancı üzerinden, temettü dağıtan şirket tarafından veya onun adına Türkiye’de ödenen vergiler.

Bu fıkranın amaçları yönünden, 2 nci Maddenin (Kavranan Vergiler) 2 nci fıkrasının a) bendinde ve 3 üncü fıkrasında bahsedilen vergiler, gelir vergileri olarak kabul edilecektir.

2. Türkiye’nin bir mukimi, bu Anlaşmanın hükümleri gereğince Birleşik Devletler’de ve Türkiye’de vergilendirilebilen bir gelir elde ettiğinde, Türkiye, yabancı vergilerin mahsubuna ilişkin Türk vergi mevzuatı hükümleri saklı kalmak üzere (bu Anlaşmadaki genel prensibi değiştirmeksizin, zaman zaman değiştirilebilen), Birleşik Devletler’de gelir üzerinden ödenen vergiye eşit bir miktarın, bu kişinin geliri üzerinden ödeyeceği vergiden mahsubuna müsaade edecektir. Bununla beraber, söz konusu mahsup, Birleşik Devletler’de vergiye tabi gelir için, mahsuptan önce Türkiye’de hesaplanan gelir vergisi tutarını aşmayacaktır.

3. Bu Maddeye uygun olarak çifte vergilendirmenin önlenmesi amacıyla ve yabancı vergi mahsubunu sınırlandırmak üzere Akit Devletin iç mevzuatında yer alan kaynak kuralları saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet mukiminin elde ettiği ve bu Anlaşmaya göre diğer Akit Devlette vergilendirilebilen gelir (1 inci Maddenin (Kişilere İlişkin Kapsam) 3 üncü fıkrasına göre, yalnızca vatandaşlık dolayısıyla vergilendirilebilenler hariç), bu diğer Devlette doğmuş kabul edilecektir.

Bu fıkra kuralları, 2'nci Maddenin (Kavranan Vergiler) 2 nci fıkrasının a) bendi ve 3 üncü fıkrasında belirtilen vergilerin dışında kalan yabancı vergilerin Birleşik Devletler vergisinden mahsubuna uygulanmayacaktır.

Anlaşmanın detaylarına aşağıdaki web adresinden ulaşılabilir:

<https://ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/kuzey-amerika/abd/ikili-anlasmalar/cifte-vergilendirmeyi-onleme-anlasmasi>.

➤ Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması

3 Aralık 1985 tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti ve Amerika Birleşik Devletleri (her biri "Taraf" olarak) aralarında daha geniş kapsamlı ekonomik işbirliğini ve özellikle bir tarafın vatandaş ve şirketlerinin diğer tarafın ülkesinde yatırım yapmalarını teşvik etmek arzusuyla, Anılan yatırımların tabi olacağı uygulamalara ilişkin bir anlaşma akdinin, sermaye ve teknoloji akımı ile tarafların ekonomik gelişmesini teşvik edeceği inancıyla, istikrarlı bir yatırım ortamı meydana getirmek ve ekonomik kaynakların en etkin biçimde kullanılmasını sağlamak üzere, yatırımların adilane ve hakkaniyete uygun muameleye tabi tutulmasının gerektiğini kabul ederek imzalamışlardır.

Madde 9

Bu Antlaşma, yatırımları ve ilgili faaliyetleri, benzer durumlarda Antlaşma ile sağlananlardan daha elverişli bir muameleye tabi kılan,

- Taraflardan her birinin, kanunları, kararname ve tebliğleri veya idari veya adli kararlarına,
- Uluslararası hukuki yükümlülüklerine,
- Taraflardan herhangi biri tarafından, bir yatırım sözleşmesi veya yatırım izni kapsamındaki de dahil, üstlenilen yükümlülüklerine, aykırı olmayacaktır.

Anlaşmanın detaylarına aşağıdaki web adresinden ulaşılabilir:

<https://ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/kuzey-amerika/abd/ikili-anlasmalar/yatirimlarin-karsilikli-tesviki-ve-korunmasi-anlasmasi/anlasma>.

➤ Ticaret ve Yatırım Çerçeve Anlaşması

20 Eylül 1999 tarihinde İki ülke arasındaki ortaklığı, dostluğu ve işbirliği ruhunu arttırma arzusuyla, Her iki ülkenin uluslararası ticaretini ve karşılıklı ekonomik ilişkilerini daha da geliştirme arzusuyla Uluslararası ticaret ve yatırım için açık ve tahmin edilebilir bir ortamın yaratılmasının önemini kabul ederek Yerli ve yabancı özel yatırımın, büyümeyi arttırmada, istihdam yaratmada, ticareti arttırmada, teknolojiyi geliştirmede ve ekonomik kalkınmayı güçlendirmedeki temel rolünü kabul ederek doğrudan yabancı yatırımların Tarafların her birinin çıkarlarına olumlu katkıda bulunduğunu kabul ederek Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Birleşik Devletleri arasında imzalanmıştır.

Madde 1

Taraflar, bu Anlaşma hükümleri ile uyumlu olarak ürün ve hizmet ticaretini genişletme arzularını beyan ederler. Taraflar karşılıklı yarar sağlayacak şekilde malların ve hizmetlerin değişiminin kolaylaştırılması ve

teşvik edilmesi ve uzun vadeli kalkınma için uygun koşulların ve kendi vatandaşları ve şirketleri arasındaki ticaretin çeşitliliğinin güvence altına alınması için uygun tedbirleri alacaklardır.

Madde 2

Taraflar, her iki Tarafın temsilcilerinden oluşacak bir Türkiye-Amerika Birleşik Devletleri Ticaret ve Yatırım Konseyi (Konsey) kuracaklardır. Türk Tarafına Dış Ticaret Müsteşarlığınca, ABD Tarafına ise ABD Ticaret Temsilciliği Ofisince (USTR) başkanlık edilecektir. Her iki Taraf, koşulların gerektirmesi halinde, diğer devlet kurumlarının görevlilerinden yardım alabilecektir. Konsey, her iki Tarafça kabul edilen tarihlerde yılda en az bir defa toplanacaktır.

Madde 4

İkili ticareti daha da geliştirmek ve ürünlerin ve hizmetlerin değişiminde istikrarlı bir artış sağlamak amacıyla Taraflar; ticaret, vergilendirme, fikri mülkiyet, yatırım, çalışma ve çevre konuları ile Taraflarca üzerinde mutabık kalınacak diğer konularla ilgili başka anlaşmaların arzu edilip edilmediği mütalaa edeceklerdir.

Anlaşmanın detaylarına resmi gazetenin 23961 nolu sayısından ulaşılabilir:

<https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/23961.pdf>

5.4.2. GÜMRÜK UYGULAMALARI

Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi (GTS), gelişmekte olan ülkelerin bazı ihracat mallarına gelişmiş ülkeler tarafından karşılıksız ve ayırım gözetmeksizin imtiyaz tanınmasına imkan sağlayan bir düzenlemedir. 1968 yılında toplanan II. UNCTAD Konferansı sonucunda, gelişmekte olan ülkelerin sanayi malları ihracatlarını arttırabilmek amacıyla, vergilerini "karşılıklılık" esası dışında tek taraflı olarak sıfırlayacak veya indirecekleri kararı alınmıştır. ABD'de GTS 1976'da yürürlüğe girdi. GTS ile 129 ülke ve bölgeden 4.800 kadar ürüne taviz tanınıyor. ABD'nin Türkiye'den GTS kapsamı ithalatında tarımsal ürünler, otomotiv aksam ve parçaları, kıymetli taşlar ve mücevherat, plastik, makine ve aksam-parçaları ön plana çıkmaktadır.

Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Donald Trump 4 Mart 2019'da kongreye yazdığı mektupta, Türkiye ekonomisinin artık geliştiğini belirterek, bazı ürünlerin ABD'ye gümrüksüz girişine imkan sağlayan ve gelişmekte olan ülkelere sunulan "Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi (GTS) Programından Türkiye'yi çıkarmak istediğini açıklamıştır. Türkiye 17 Mayıs 2019'dan itibaren GTS programından çıkmıştır.

Ülkemizin GTS programından çıkarılması neticesinde ihracatçılarımızın tabi olacakları gümrük vergilerini gösterir 2020 yılı ABD tarife cetveline, ABD Uluslararası Ticaret Komisyonu'nun <https://hts.usitc.gov/current> web adresinden ulaşılabilir. Ayrıca Harmonize Sistem'de makine ve aksamlarını ilgilendiren bölüme <https://hts.usitc.gov/view/Chapter%2084?release=2020HTSARev7> adresinden direkt ulaşılabilir.

5.4.3. VERGİLER

➤ Gümrük Vergileri

Malların ABD'ye ulaşmasından önce ithalatçı taraf malın bütün gümrük vergilerini ödemelidir. ABD'nin Harmonize Tarife Cetveli çerçevesinde bütün ithal edilen mallar gümrük vergili veya gümrük vergisiz giriş sınıflandırılmasına tabidir. Gümrük vergileri, ad valorem, spesifik veya kombine olarak uygulanabilmektedir. Bu sınıflandırma için <http://www.usitc.gov/tata/hts/index.htm> adresinden yararlanmak mümkündür. Gümrük vergisi ayrıca menşe ülkeye göre değişmektedir. Malların çoğu en çok kayırlan ülke prensibi çerçevesinde vergilendirilmekte olup, birinci sütundaki Genel Vergi oranlarına tabidir. Bu ülkeler dışında kalan 'normal ticari ilişki' geliştirilmemiş ülkeler, ikinci sütunda yer alan vergilere tabidirler.

Bazı durumlarda gümrük vergisi alınmamaktadır. Bu durumda malın bu kategoriye girdiğini ispatlamak ithalatçının mükellefiyetidir. Bu ürünler 1 numaralı Genel sütununun altında Özel başlığı altında yer alır. Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi (GTS) çerçevesinde tanınan vergi istisnaları bu özel sütunda yer almaktadır. Tarife cetvelinin 9 numaralı bölümü diğer istisnaları içermektedir. Burada bazı bilimsel ve kurumsal istisnalar, bireysel istisnalar ve geri gönderilen ABD menşeli mallar yer almaktadır. Türkiye 17 Mayıs 2019'dan itibaren GTS programından çıkmıştır.

GTS kapsamında şimdiye kadar gümrük vergisinden muaf olarak ithal edilebilen ürünler, ABD'nin diğer ülkelere uyguladığı MFN (GTS dışı) gümrük vergisi oranlarına tâbi olacaktır. GTS kapsamında en çok ihracat yaptığımız sektörler olan gıda ürünleri, otomotiv aksam ve parçaları, kıymetli taşlar ve mücevherat, plastik ürünleri, makineler ve aksam-parçaları sektörlerindeki ürünlerin 2019 yılı MFN gümrük vergilerinin %0,5-%18 arasında değiştiği görülmektedir.

➤ Vergiler

ABD'de vergiler federal, eyalet ve yerel idareler düzeyinde toplanmaktadır. Eyaletlerden bazılarında eyalet vergisi bulunmamakta, bunun yerine yerel vergiler olabilmekte, ya da yerel vergiler bulunmayıp eyalet vergisi bulunabilmektedir. Eyalet ve yerel vergiler tüketim, gelir ve/veya satışlar üzerinden olabilmektedir. Bu vergiler federal düzeyde toplanmamaktadır. Federal düzeyde tüketim vergisi uygulanan ürünler alkol, benzin, ulaşım ve iletişim, ozon tabakasına zararlı kimyasallardır.

Her eyalet ve yerel idare kendi özel vergi kanunlarına ve vergi toplama idaresine sahiptir. Birçok vergi kanununu uygulayabilmek için gelirin kazanıldığı coğrafi bölgenin bilinmesi zorunludur. Yabancı uyruklular faiz, kar payı, kira geliri, aylık ücret gibi ABD'de kazandıkları düzenli gelirlerden vergi vermekle yükümlüdürler. Bu vergilerin en fazla uygulandığı oran %35'tir. ABD'de ticari faaliyette bulunan yabancı uyruklular kar üzerinden vergiye tabidirler. Yabancı uyruklu şirketlere kar üzerinden uygulanan en yüksek vergi oranı %35, yerleşik olmayan bireyler için %39,6'dır. Şirketler ayrıca şubeleri için de vergiye tabi olabilirler. Türkiye ve ABD arasında Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması bulunmaktadır.

<http://taxfoundation.org/> adresinden bütün eyaletlerdeki vergi oranlarına ulaşmak mümkündür.

5.4.4. ÜRÜN STANDARTLARI İLE İLGİLİ UYGULAMALAR

Ürün standardı; bir ürünün ilgili olduğu standartta belirtilen özelliklere ve parametrelere uygun olduğunu belirtir. Bir ürüne standart belgesi verilmesindeki temel ilke, üreticinin bu belge vasıtasıyla ürününde standartla ilgili işareti kullanmaya yetkili kılınmasıdır. ABD ve Kanada'da, çeşitli standart, yönetmelik ve direktifler, makine emniyetinin nasıl sağlanacağını belirtir. Avrupa'nın aksine, EC uygunluk beyanı Kuzey Amerika'da geçersizdir. CE sertifikası bir Avrupa gerekliliğidir. ABD'de tanınmaz ve herhangi bir alaka ya da önemi yoktur.

1979 Ticaret Anlaşmaları Yasası ile ABD Ticaret Temsilciliği (USTR), standartlar konusunda ABD'nin uluslararası ticaret politikasını belirlemekle yetkili kurum olarak görevlendirilmiştir. Teknik mevzuat ve uygunluk değerlendirme usullerinin genel gözetimi ve koordinasyonu ise ABD Başkanlık Makamı içerisinde yer alan Bütçe ve Yönetim Ofisi tarafından yapılmaktadır. ABD'de federal düzeyde standartlar, teknik düzenleme, uygunluk değerlendirme usulleri genel olarak Standartlar ve Teknoloji Ulusal Enstitüsü (NIST) tarafından geliştirilmekle birlikte, ilgili ürünün özelliğine göre birçok federal birimin yetkisi olabilmektedir.

➤ Mesleki Emniyet & Sağlık İdaresi (OSHA)

ABD'deki Mesleki Emniyet ve Sağlık İdaresi, ABD Çalışma Bakanlığına bağlı bir dairedir. OSH Kanununa (mesleki emniyet ve sağlık) göre, işverenler emniyetli ve sağlıklı bir çalışma alanı sağlamakla yükümlüdür. OSHA'nın görevi, standartlar oluşturarak ve bunları yürürlüğe koyarak, ayrıca eğitim, sosyal yardım, öğretim ve yardım sağlayarak emniyetli çalışma alanları oluşturmaktır. İşverenlerin yürürlükteki tüm OSHA standartlarına uyması gerekmektedir. Ayrıca, işverenlerin çalışma alanlarını ciddi tehlikelerden arındırmalarını zorunlu kılan OSH Kanunu Genel Görev Maddesine uymakla da yükümlüdürler. www.osha.gov/law-regs.html

➤ Amerikan Ulusal Standartlar Enstitüsü (ANSI)

ANSI standartları özel kuruluşlar tarafından çıkarılır ve "gönüllü endüstri standartlarıdır". Ancak, ANSI standartları bir sözleşmenin bölümü olarak da bulunabilir. Birçok OSHA standardı ANSI standartlarına dayanır: Çoğu durumda zorunlu olan OSHA standardı, gönüllü bir ANSI standardının daha eski versiyonuna dayanır. Bu durumlarda her iki standardın uygulanması da tavsiye edilir.

➤ Sigortacılar Laboratuvarları (UL)

UL emniyet standartlarını yayımlar. Bunlar temel olarak elektrikli aletler ve parçaları hakkındaki gereksinimleri içerir. Buna bir örnek olarak UL 508A (endüstriyel kontrol panelleri) verilebilir. Bazı UL standartları ANSI'ya UL tarafından sunulur; bunlar halihazırda ANSI standardı haline gelmiştir. UL standartları temel olarak yangın ve elektrik çarpması riskleri ile ilgilidir.

➤ Ulusal Yangından Korunma Birliği (NFPA)

Ulusal Elektrik Yasası (NEC), NFPA (Ulusal Yangından Korunma Birliği) tarafından ANSI/NFPA 70adıyla çıkarılmıştır. NEC'ye uyum, özellikle yeni binalarda ve daha büyük yapılarda yerel yönetim denetimleri (genellikle belediye) ile onaylanır. NFPA ayrıca ANSI/NFPA 79 Standardını (Endüstriyel Makineler için Elektrik Standardı) da yayımlar. Bu standardın kapsamı EN/IEC 60204-1 ile benzerdir ancak tam olarak aynı değildir. ANSI/NFPA 79'a uyum aslen gönüllülük esasına dayanır, ancak bazı ABD federal eyalet ve yerel yönetimleri tarafından talep edilir.

6. ABD-BURSA İLİ ARASINDAKİ DİŞ TİCARET

Bursa ili Türkiye'nin en önemli sanayi kentlerinden bir tanesidir. Nüfus açısından Türkiye'nin dördüncü büyük kenti olan Bursa Türkiye'nin dış ticaretine önemli bir paya sahiptir. 2019 yılında 171 milyar \$ olarak gerçekleşen Türkiye'nin toplam ihracatının yaklaşık %6'sı 10,5 milyar \$ olarak Bursa ilinden gerçekleşmiştir. Son 3 yıla ait ABD ve Bursa ili arasındaki dış ticarete ait tük verileri incelendiğinde 2017 yılında Bursa'nın toplam dış ticaret hacmi olan 19,659 milyar \$'dan 698 milyon \$'ın ABD ile gerçekleştiğini görmemiz mümkündür. Yaklaşık %3,3 olarak karşımıza çıkan bu oran, 2018 yılında ABD ile toplam dış ticaret hacminin 809 milyon \$'a yükselmesiyle %4,1'e yükselmiştir. 2019 yılına gelindiğinde ise ABD ile yapılan toplam dış ticaretin, Bursa'nın toplam dış ticaretinin %4'ünü oluşturduğu görülmüştür. İhracat ve ithalat verileri ayrı ayrı incelendiğinde ise 2018 yılında %28 artan ihracat rakamları, 2019 yılında küresel çapta görülen ekonomik dalgalanmalardan etkilenmiş ve %12 oranında azalarak 531 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir. 2017 yılında 225 milyon \$ olarak gerçekleşen Bursa ili-ABD ithalat rakamları, 2019 yılında 193 milyon \$'a kadar gerilemiştir.

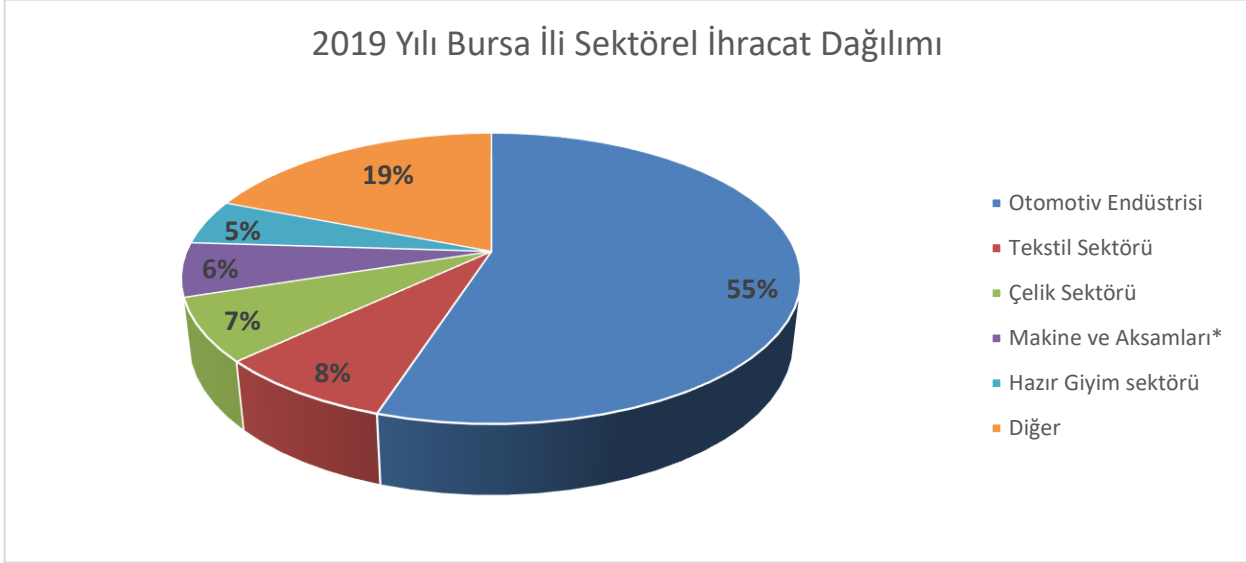
Tablo 12: ABD ile Bursa İli Arasındaki Dış Ticarete İlişkin Veriler (\$)

YIL	İL(BURSA)	ÜLKE(ABD)	İHRACAT (\$)	İTHALAT (\$)	HACİM	DENGE
2017		ABD	472.264.013	225.871.875	698.135.888	246.392.138
	Toplam Dış Ticareti		10.536.085.049	9.123.638.421	19.659.723.470	1.412.446.628
2018		ABD	608.871.344	200.923.048	809.794.392	407.948.296
	Toplam Dış Ticareti		11.153.402.106	8.518.025.875	19.671.427.981	2.635.376.231
2019		ABD	531.273.186	193.082.077	724.355.263	338.191.109
	Toplam Dış Ticareti		10.297.518.323	7.481.429.310	17.778.947.633	2.816.089.013

Kaynak: tuik.gov.tr

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) verilerine göre 2019 yılında Bursa'dan yapılan ihracatın sektörel dağılımı incelendiğinde Makine ve Metal İşleme sektörü ihracatının 2018 yılına göre %1,01 oranda artış göstererek Bursa'nın toplam ihracatından yaklaşık %6'lık bir pay aldığını görmekteyiz.

Grafik 9: Bursa İli İhracatının Sektörel Dağılımı (%)

Kaynak: TİM

BTSO olarak odamıza kayıtlı sermaye oranı gözetilmeksizin (0,1% - 100%) Amerika Birleşik Devletleri sermayeli üye firmaların sayısı 15'tir. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) 'in yabancı sermayeli üretici firmaların illere göre dağılımı incelendiğinde, Bursa ilinde faaliyet gösteren ABD sermayeli firmalarla alakalı bilgiler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 13: Bursa'da Bulunan ABD Sermayeli Firmalara İlişkin Bilgiler

Ünvanı	Adres	Ülkeler
Aptiv Turkey Teknoloji Hizmetleri Limited Şirketi	Hasanağa Osb Mahallesi 12. Cad. No: 1 Nilüfer T:224-2192800/F:224-4842700 sami.yalcinkaya@aptiv.com	Amerika Birleşik Devletleri (%01), Amerika Birleşik Devletleri (%99.99),
Coca - Cola İçecek Anonim Şirketi - Bursa Şubesi	Barakfakih Mahallesi 27 Cad. No: 5/1 KestelT:224-3841156/F:224-3841155 ayca.cankaya@cci.com.tr/www.cci.com.tr	Amerika Birleşik Devletleri (%20.09),
Corvac Otomotiv Sanayi Ve Ticaret Anonim Şirketi - Bursa Şubesi	G.Dumlupınar Mah. Kanuni Cad.No:3 Nilüfer T: 224-3001304 / F: 224-3001399 mozdngis@corvacomp.com	Amerika Birleşik Devletleri (%75),
Cimtas Boru İmalatları Ve Ticaret Limited Şirketi	Ata Sb. Mah. Müge Caddesi No: 17 Bursa Serbest Bölgesi Gemlik T :224-5248600/ F: 224-524 8619 cimtaspipe@cimtaspipe.com	Amerika Birleşik Devletleri (%50),
L&L Products Otomotiv Limited Şirketi	Nosab Köknar Cad. No:15 Nilüfer T:224-41105550/F:224-4110554	Amerika Birleşik Devletleri (%99.99), Fransa(%0.1)
Olmuksan International Paper Ambalaj Sanayi Ve Ticaret Anonim Şirketi İnegöl Şubesi	Organize Sanayi Bölgesi 2. Cadde No:3 İnegöl T:224-7148140/ F: 224-7148139 semih.celebi@olmuksa.com.tr www.olmuksan-ipaper.com	Amerika Birleşik Devletleri (%93),
Quad Plus Otomasyon Hizmetleri Limited Şirketi	Minareliçavuş Osb. Mah. Köknar Cad. No:13 Nilüfer T: 224 4430722/ F: 224 4430724 bundeger@quadplus.com	Amerika Birleşik Devletleri (%55),
Standex Gravür Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi	Çalı Mahallesi 14. Sokak No:7 Nilüfer T: 224-4824981F:224-4824983 info@standex.com.tr	Amerika Birleşik Devletleri (%2.22), Amerika Birleşik Devletleri (%97.78),
İNSU TEKNİK MAKİNE SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	Turanköy Mah. Turan Cad. No:7/1 Kestel T: 224 3712363 / F: 224 3713453 info@insuteknik.com	Amerika Birleşik Devletleri (%50),

Kaynak: TOBB

7. SWOT ANALİZİ

SWOT analizi bir projede ya da bir ticari girişimde kurumun, tekniğin, sürecin, durumun veya kişinin güçlü (Strengths) ve zayıf (Weaknesses) yönlerini belirlemekte, iç ve dış çevreden kaynaklanan fırsat (Opportunities) ve tehditleri (Threats) saptamak için kullanılan stratejik bir tekniktir.

Aşağıdaki SWOT analizi Türk makine ve metal işleme sektörünün, Amerika Birleşik Devletleri Makine ve Metal sektörüne göre değerlendirilmesi sonucu oluşturulmuştur.

Güçlü Yönler

- Son 10 yılda sürekli büyüme gösteren bir makine sektörüne sahip olması
- Kişi başına düşen gelir ve gelişen orta sınıf ile güçlü bir ekonomik büyümeye sahip olması
- Endüstriyi destekleyen genç dinamik ve yetenekli işgücüne sahip olması
- Üretim- Ar-GE çalışmalarına olan Devlet Desteklerinin fazla olması
- Rekabetçi işgücü ve enerji fiyatları
- Hammaddenin yurtiçi pazarlardan sağlanması
- Türkiye'nin bölgesel pazarlara yakınlığı sebebiyle ihracat potansiyeline sahip olması
- Küresel birçok firmanın Türkiye'de çok önemli yatırımlarda bulunması
- Dünya ölçeğinde iç talep ve sanayi merkezi olması sebebiyle makine sektörünün birçok alanında geniş fırsatlar sunması

Zayıf Yönler

- Sektörel bazlı tr nin geride kaldığı yanlar
- İleri teknoloji ürete konusunda uzmanlaşmanın olmaması
- Mesleki eğitim konusundaki yetersizlikler
- Okul/sanayi işbirliklerinin oturtulmamış olması
- Tasarıma yeterli önemin verilmemesi/
Tasarımın önemi konusunda farkındalığın yetersiz olması
- Eski ve verimi düşük makineler ile üretime devam edilmesi
- Firmalar arası işbirliğinin yetersiz olması
- Birçok firmanın fason imalat yapmaları nedeniyle markalaşma çalışmaları yapmaması
- Çok sayıda firmanın CE işareti kullanımı konusunun gerekliliklerini yerine getirme konusunda çalışma içinde olmamaları

Fırsatlar

- İki ülke arasındaki siyasi ilişkilerin iyi yönde seyretmesiyle ekonomik ilişkilerin gelişmesi yönünde atılan adımlar
- Makine sektörünün Türkiye'den ABD'ye en çok ihraç yapılan 2. Sektör konumunda bulunması
- Çoğunluğu KOBİ vasfındaki firmaların değişen pazar şartlarına uyum sağlayabilecek esnekliğe sahip olmaları
- İç piyasanın yavaş da olsa gelişmeye başlaması
- Dış ticarete önem veren firmaların kaliteye ve güncel teknolojilerin uygulanmasına özen göstermeleri ve uluslararası standartlara uygun imalat yapmaları

Tehditler

- Uluslararası ticaretin serbestleşmesi sonucu pazarda rekabetin artması
- Çin, Hindistan, Brezilya gibi ülkelerin sundukları ucuz işgücü fırsatları ile piyasaları zorlaması
- ABD'nin jeopolitik olarak kendine yakın ülkelerle dış ticaretinin yüksek olması
- Gelişen ülkelerin ithalatta uyguladığı yüksek ve ülkelere göre farklılık gösteren vergiler
- TL kurundaki dalgalanmalar sonucunda ekonomi üzerindeki etkilerin dış ticarete yansması
- İthalat yerine ihracat odaklı olmaları

8. MAKİNE VE METAL İŞLEME SEKTÖRÜNDEKİ FUARLAR

Makine ve Metal İşleme Sektörü ile alakalı 2020 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nde yapılması planlanan bazı fuarlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 14: ABD'de Makine ve Metal İşleme Sektöründe Gerçekleşmesi Planlanan Fuarlar

Fuar Adı	Şehir	Ülke	Sektör
AHREXPO 2020	Orlando	ABD	Isıtma-Soğutma
FABTECH 2020	Şikago	ABD	Makine Ve Metal
NRA SHOW 2020	Şikago	ABD	Endüstriyel Mutfak Ekipmanları Ve Gastronomi
NATURAL PRODUCTS EXPO WEST	Anaheim	ABD	Gıda Ve Gıda Teknolojileri
CONEXPO CON AGG 2020	Las Vegas	ABD	Yapı Sanayi Ve Makineleri
IFPE (The International Fluid Power Exposition) 2020	Las Vegas	ABD	Güç Aktarımı, Akışkanlar

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

9. YARARLI ADRESLER

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ BÜYÜKELÇİLİĞİ

İş Adresi: Atatürk Bulvarı No: 110 Kavaklıdere, Ankara

İş Telefonu: 0 312 455 55 55, 0 312 467 00 19

E-mail: webmaster_ankara@state.gov

Telefon: 0 312 468 61 29

Faks: 0 312 467 00 56

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ İSTANBUL BAŞKONSOLOSLUĞU

İş Adresi: İstinye Mah., Kaplıcalar Mevkii, No:2, İstinye, İstanbul

İş Telefonu: (212) 335 90 00

Faks: (212) 335 90 19 (Santral), (0212) 335 93 55 (Protokol)

E-mail: consulgeneral-istanbul@state.gov

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ ADANA KONSOLOSLUĞU

İş Adresi: Girne Bulvarı Güzelevler Mah. No. 212 Yüreğir, Adana

İş Telefonu: (322) 346-6262 (Santral)

Faks: (322) 346-7916 (Santral)

E-mail: webmaster_adana@state.gov

WASHINGTON DC TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Tel: 00 1 202 612 67 80-81

Faks: 00 1 202 238 06 29

E-mail: vasington@ekonomi.gov.tr

T.C. WASHINGTON DC BÜYÜKELÇİLİĞİ

İş Adresi: 2525 Massachusetts Avenue, N.W Washington, D.C. 20008

İş Telefonu: 1 202 612 67 00

Faks: 1 202 612 67 44

E-mail: embassy.washingtondc@mfa.gov.tr

MAKİNE İMALAT SANAYİ DERNEKLERİ FEDERASYONU (MAKFED)

İş Adresi: Atatürk Bulvarı No: 193 ASO Kule 7.Kat Kavaklıdere/ ANKARA

İş Telefonu: +90 312 426 40 50

Faks: +90 312 417 78 19

E-mail: info@makfed.org, makfed@hs03.kep.tr

MAKİNE İMALATÇILARI BİRLİĞİ (MİB)

İş Adresi: Platin Tower, Söğütözü Mah. 2176. Cad. Kat 14, No: 52 Çankaya / ANKARA

İş Telefonu: +90 312 468 37 49

Faks: +90 312 468 42 01

E-mail: mib@mib.org.tr

TÜRK AMERİKAN İŞ ADAMLARI DERNEĞİ - AMERİKAN TİCARET ODASI TÜRKİYE

İş Adresi: Sütluçe Mah. İmrahor Cad No:36 Kat 3 34445 Beyoğlu İstanbul

İş Telefonu: +90 (212) 284 10 10

Faks: +0 (212) 284 19 20

E-mail: amcham@amcham.org

LOS ANGELES TİCARET ATAŞELİĞİ

Tel: 00 1 323 852 1894

Faks: 00 1 323 852 1896

E-mail : losangeles@ekonomi.gov.tr

NEW YORK TİCARET ATAŞELİĞİ

Tel: 00 1 212 687 15 30-31

Faks: 00 1 212 684 20 78

E-mail : newyork@ekonomi.gov.tr

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ EXİMBANK

İş Adresi: Export-Import Bank 811 Vermont Avenue, NW Washington, DC 20571

İş Telefonu: +1 800-565-EXİM (3946), +1 202-565-EXİM (3946)

Faks: +1 202-565-3380

Web adresi: exim.gov

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ ULUSLARARASI TİCARET KOMİSYONU

İş Adresi: U.S. International Trade Commission 500 E Street, SW Washington, D.C., 20436

İş Telefonu: +1 202.205.2000

Web adresi: usitc.gov

NEW YORK TÜRK TİCARET MERKEZİ

İş Adresi: 10 East 34th Street, Manhattan New York, NY 10016, USA

Web adresi: ttcenter.com.tr

10.KAYNAKÇA

1. Ticaret Bakanlığı Bilgi Sistemi – www.ticaret.gov.tr
2. Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı – www.mfa.gov.tr
3. Türkiye İstatistik Kurumu – www.tuik.gov.tr
4. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği – www.tobb.org.tr
5. Uludağ İhracatçılar Birliği – www.uib.org.tr/tr
6. Trademap – www.trademap.org
7. Expodatabase – www.expodatabase.com
8. World Meters – www.worldmeters.info/tr/
9. UNIDO-United Nations Industrial Development Organization- www.unido.org
10. Makine İhracatçıları Birliği - makinebirlik.com / www.mib.org.tr
11. MAKFED-Makine İmalat Sanayii Dernekleri Federasyonu- www.makfed.org
12. T.C. Cumhurbaşkanlığı- www.resmigazete.gov.tr
13. DEİK-Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu-www.deik.org.tr
14. TARMAKBİR-Türk Tarım Alet ve Makineleri İmalatçıları Birliği- tarmakbir.org/tr
15. TSKB-Türk Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.- www.tskb.com.tr
16. T.C. Doğu Marmara Kalkınma Ajansı- www.marka.org.tr
17. Invest In Turkey- invest.gov.tr
18. Makine Sektörünün Güçlü-Zayıf Analizi -www.endustriotomasyon.com
19. PİLZ Emniyetli Otomasyon- www.pilz.com
20. United States International Trade Commission- hts.usitc.gov
21. Vikipedi Özgür Ansiklopedi- wikipedia.org
22. Kocaeli Ticaret Odası ABD Ülke Raporu-koto.org.tr